

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
FOUNDATION FOR ECONOMIC & INDUSTRIAL RESEARCH

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 2022 FACTS & FIGURES 2022

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

FACTS & FIGURES

18^Η ΕΚΔΟΣΗ

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε από το ΙΟΒΕ σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ).

Οι ερευνητές του ΙΟΒΕ που συμμετείχαν στην έκθεση είναι η Σοφία Σταυράκη και ο Αθανάσιος Αθανασιάδης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ..	5
1.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	5
1.2 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	10
1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	13
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ.....	17
3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	23
4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ	27
5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ.....	33
6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ..	39

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1.1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27	8
Διάγραμμα 1.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ-ΚΑΠΝΟΥ ΓΙΑ Ε&Α (% ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ Ε&Α)-2020.....	9
Διάγραμμα 1.3: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2020... ..	11
Διάγραμμα 1.4: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, 2020	14
Διάγραμμα 2.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2014, 2021	18
Διάγραμμα 2.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. 2014, 2021	19
Διάγραμμα 2.3: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ (2000-2010=100)	21
Διάγραμμα 2.4: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ-ΚΑΠΝΟΣ (ΔΤΠΚ) (2000-2010=100).....	21
Διάγραμμα 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ....	23

Διάγραμμα 3.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	24
Διάγραμμα 4.1: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (2015=100)	27
Διάγραμμα 4.2: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	29
Διάγραμμα 4.3: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2022/2021.....	31
Διάγραμμα 4.4: ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΑΘΩΝ (2015=100), ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27.....	32
Διάγραμμα 5.1: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (εκατ. €) .	33
Διάγραμμα 5.2: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ –ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2022 (εκατ. €)	34
Διάγραμμα 5.3: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ.....	36
Διάγραμμα 5.4: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	36
Διάγραμμα 5.5: ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (% επί του συνόλου)-ΕΞΑΓΩΓΕΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ.....	37

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1.1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	6
Πίνακας 1.2: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ.....	9
Πίνακας 1.3: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 2020/ 2019	12
Πίνακας 1.4: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2022/2021	13
Πίνακας 1.5: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	16
Πίνακας 2.1: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ	18
Πίνακας 2.2: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.....	20
Πίνακας 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ	25

Πίνακας 3.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	26
Πίνακας 3.3: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	26
Πίνακας 4.1: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2022/2021.....	28
Πίνακας 4.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, 2022/2021.....	30
Πίνακας 5.1: ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, 2012-2022	34
Πίνακας 5.2: ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €), 2016-2022	35
Πίνακας 6.1: ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εκατ. €), 2019-2021	40

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών συγκαταλέγεται ανάμεσα στους βασικούς πυλώνες του δευτερογενή τομέα της εγχώριας οικονομίας, παραμένοντας βασικός μοχλός ανάπτυξης της παραγωγικής δραστηριότητας, αλλά και της αναπτυξιακής πορείας της χώρας. Η Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών διακρίνεται για σημαντικές επενδύσεις, έντονη εξωστρέφεια και προοπτικές ανάπτυξης, με έντονη παρουσία τόσο στην ευρωπαϊκή όσο και στην παγκόσμια αγορά. Η δυναμική της, οι επιδόσεις της καθώς και οι εξελίξεις γύρω από αυτή επιδρούν θετικά όχι μόνο σε άλλες δραστηριότητες αλλά και στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας.

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών παραμένει βασικός μοχλός ανάπτυξης τόσο για την εγχώρια μεταποίηση όσο και για την ελληνική οικονομία όλα αυτά τα χρόνια. Με κύρια χαρακτηριστικά τα υψηλής ποιότητας προϊόντα, το ελληνικό brand name, καθώς και την υψηλή ανταγωνιστικότητά της, με σημαντική παρουσία των προϊόντων της στις διεθνείς αγορές, η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών αποδεικνύει τον θεμελιώδη ρόλο της στον παγκόσμιο χάρτη της μεταποίησης. Η προβολή του ελληνικού προϊόντος, μέσα από τα κατάλληλα σχεδιασμένα κανάλια διανομής, η υψηλή ποιότητα, αποτέλεσμα διαδικασιών Έρευνας και Ανάπτυξης (E&A) και βιοτεχνολογίας, καθώς και η διαφοροποίηση των εγχώριων προϊόντων τροφίμων και ποτών στα πρότυπα της ελληνικής ή μεσογειακής κουζίνας συμβάλλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την ενίσχυση της εξωστρέφειας του κλάδου. Η βιομηχανία εστιάζει ολοένα και περισσότερο τα τελευταία χρόνια στην Έρευνα & Καινοτομία, αναπτύσσοντας βελτιωμένα προϊόντα με πιο βιώσιμες μεθόδους, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, και προσφέροντας στους καταναλωτές καινοτόμες διατροφικές επιλογές με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Η σύνδεση της βιομηχανίας τροφίμων με τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, αλλά και με τον τομέα των υπηρεσιών, όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία και εν γένει τον τουρισμό, σε συνδυασμό με τις συνέργειες που αναπτύσσονται στον χώρο των τροφίμων, καθιστά θεμελιώδη τον ρόλο του κλάδου σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων τροφίμων σχετίζεται άμεσα και με το ανθρώπινο δυναμικό, μέσω των γνώσεων και του βαθμού εξειδίκευσής του. Η συνεχής επιμόρφωση και η επιστημονική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, με εξειδικευμένες γνώσεις καθώς και η ανάπτυξη νέων σύγχρονων ειδικοτήτων αποτελούν παράγοντες άμεσης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης στις σύγχρονες προκλήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού.

Τα τελευταία έτη, η υγειονομική κρίση ανέδειξε νέες προκλήσεις για τη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, με αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες, με αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες παράδοσης κατ' οίκον, με μεταβολές στις τιμές των προϊόντων, αλλά και με εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες παραγγελιών, και καινοτόμες πρακτικές στην προβολή και την προώθηση των προϊόντων. Η ελληνική βιομηχανία τροφίμων και ποτών ανταπεξήλθε έγκαιρα και αποτελεσματικά στις νέες προκλήσεις σε όλα τα στάδια παραγωγής τροφίμων.

Στο συνεχώς μεταβαλλόμενο σύγχρονο περιβάλλον, η εγχώρια Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών ανταποκρίνεται με επιτυχία στις αυξημένες και διαφοροποιημένες ανάγκες των καταναλωτών καθώς και στις νέες προκλήσεις της αγοράς, αποτέλεσμα σε ένα βαθμό της υγειονομικής κρίσης. Τα εμπόδια στις διεθνείς μεταφορές, το υψηλό κόστος των πρώτων υλών και των υλικών συσκευασίας, καθώς και τα νέα κανάλια τροφοδοσίας, οι δυσκολίες στη ρευστότητα των επιχειρήσεων από τη διακοπή λειτουργίας σε δραστηριότητες και υπηρεσίες όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια και καφετέριες είναι μερικές από τις προκλήσεις που κλήθηκε να αντιμετωπίσει η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων.

Η παρούσα συνοπτική έκθεση στοιχείων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών εντάσσεται στο πλαίσιο των ετήσιων περιοδικών εκθέσεων που εκπονεί το IOBE. Η έκθεση αυτή είναι η 18^η κατά σειρά και εκδίδεται σε συνεργασία με τον **Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)**, συνεισφέροντας στη συστηματική παρακολούθηση της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών. Στην έκθεση παρουσιάζονται τα διαρθρωτικά μεγέθη, οι εξελίξεις και οι τάσεις της ελληνικής αλλά και της ευρωπαϊκής Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, τόσο στο σύνολό της όσο και στους επιμέρους υποκλάδους της. Η δομή της έκθεσης είναι η ακόλουθη:

Στο **πρώτο κεφάλαιο** καταγράφονται τα *βασικά διαρθρωτικά στοιχεία* της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών στο σύνολο της μεταποίησης αλλά και στους επιμέρους υποκλάδους, ενώ παρουσιάζονται και οι πιο πρόσφατες μεταβολές σε βασικούς βραχυχρόνιους δείκτες της.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** καταγράφονται τα πιο πρόσφατα στοιχεία για την *τελική κατανάλωση των νοικοκυριών* με βάση τους Εθνικούς Λογαριασμούς.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** αναλύονται οι κυριότερες και πιο πρόσφατες τάσεις σε σχέση με τα *στοιχεία της απασχόλησης* του κλάδου αλλά και των υποκλάδων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι τάσεις στις τιμές των προϊόντων του κλάδου αλλά και των υποκλάδων τροφίμων και ποτών, όπως αποτυπώνονται στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και στους Δείκτες τιμών παραγωγού.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** παρουσιάζονται οι τάσεις στο *εξωτερικό εμπόριο των τροφίμων και ποτών*, τόσο συνολικά όσο και ανά υποκλάδο, και παρουσιάζονται οι πιο πρόσφατες εμπορικές ροές ανά χώρα προέλευσης των εισαγωγών και προορισμού των εξαγωγών.

Τέλος, στο **έκτο κεφάλαιο** καταγράφονται οι *χρηματοοικονομικές επιδόσεις του κλάδου* από τους πιο πρόσφατους ισολογισμούς των επιχειρήσεων του κλάδου.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

1.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η συμβολή της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών¹ στη Μεταποίησης όσο αφορά σε κύρια διαρθρωτικά μεγέθη και συγκεκριμένα στον **αριθμό των επιχειρήσεων**, τον **κύκλο εργασιών**, την **αξία παραγωγής**, την **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία** και τον **αριθμό των εργαζομένων**. Τα στοιχεία προέρχονται από τη βάση Structural Business Statistics της Eurostat και αφορούν στα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της, του 2020.

Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών το 2020 κάλυπτε το 28,4% του συνόλου των επιχειρήσεων της ελληνικής μεταποίησης, γεγονός που την κατατάσσει πρώτη ανάμεσα στους κλάδους της μεταποίησης, με τα Μεταλλικά προϊόντα (13,9%) και τους Άλλους τομείς της μεταποίησης να έπονται (7,8%, Πίνακας 1.1). Ταυτόχρονα, συνιστά και τον μεγαλύτερο εργοδότη της εγχώριας μεταποίησης, αφού σε αυτόν απασχολείται το 37,3% του συνόλου των απασχολούμενων, έναντι 9,1% στα Μεταλλικά προϊόντα και από ένα 4,6% στην Επισκευή μηχανημάτων και τα Μη μεταλλικά ορυκτά. Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών βρίσκεται ανάμεσα στους πρώτους κλάδους της μεταποίησης ως προς τα κύρια οικονομικά μεγέθη, με την αξία παραγωγής να αγγίζει το 21%, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία να διαμορφώνεται στο 32,4%, ενώ καταλαμβάνει την πρώτη θέση αναφορικά με τον κύκλο εργασιών (28,8%) πριν τα Προϊόντα διύλισης πετρελαίου (20,4%).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται και οι αντίστοιχες ταξινομήσεις των πέντε πρώτων κλάδων μεταποίησης στην ΕΕ27. Από την ανάλυση των στοιχείων, είναι προφανής η σημασία του τομέα της μεταποίησης των τροφίμων και των ποτών στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία τροφίμων-ποτών αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας στην ΕΕ, ενώ αναδεικνύεται σταθερά ανάμεσα στους πρώτους κλάδους της ευρωπαϊκής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα χημικά προϊόντα, τα βιομηχανικά μηχανήματα και τα μεταλλικά προϊόντα.

¹ Στη συγκεκριμένη ενότητα εξετάζονται από κοινού ο κλάδος των τροφίμων και των ποτών, καθώς η κατάταξη που πραγματοποιείται γίνεται με βάση τους διψήφιους κωδικούς κατά ΣΤΑΚΟΔ 2008.

Πίνακας 1.1: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Αριθμός επιχειρήσεων			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (56.040 επιχ.)	100,0%	Μεταποίηση (2.062.589 επιχ.)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	28,4%	Μεταλλικά προϊόντα	19,0%
Μεταλλικά προϊόντα	13,9%	Τρόφιμα-Ποτά	14,1%
Άλλοι τομείς μεταποίησης	7,8%	Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	10,2%
Είδη ένδυσης	7,4%	Άλλοι τομείς μεταποίησης	7,8%
Επισκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού	6,4%	Προϊόντα ξύλου	7,6%
Κύκλος εργασιών			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€53.799 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€7.170.000 εκατ.)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	28,8%	Τρόφιμα-Ποτά	15,1%
Προϊόντα διύλισης πετρελαίου	20,4%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	13,8%
Βασικά μέταλλα	5,2%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,8%
Μεταλλικά προϊόντα	5,0%	Χημικά προϊόντα	7,4%
Χημικά προϊόντα	5,0%	Μεταλλικά προϊόντα	6,2%
Αξία παραγωγής			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€48.183 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€6.357.626 εκατ.)	100,0%
Προϊόντα διύλισης πετρελαίου	27,7%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	15,3%
Τρόφιμα-Ποτά	20,9%	Τρόφιμα-Ποτά	12,1%
Βασικά μέταλλα	5,2%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	9,4%
Μεταλλικά προϊόντα	4,9%	Χημικά προϊόντα	7,3%
Χημικά προϊόντα	4,9%	Μεταλλικά προϊόντα	6,6%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (€10.366 εκατ.)	100,0%	Μεταποίηση (€1.880.889 εκατ.)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	32,4%	Τρόφιμα-Ποτά	11,4%
Προϊόντα διύλισης πετρελαίου	6,9%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	10,1%
Μεταλλικά προϊόντα	6,7%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	9,2%
Βασικά μέταλλα	6,4%	Μεταλλικά προϊόντα	8,5%
Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	6,3%	Χημικά προϊόντα	7,6%
Αριθμός εργαζομένων			
Ελλάδα		ΕΕ-27	
Μεταποίηση (350.538 εργαζόμενοι)	100,0%	Μεταποίηση (29.400.531 εργαζόμενοι)	100,0%
Τρόφιμα-Ποτά	37,3%	Τρόφιμα-Ποτά	15,5%
Μεταλλικά προϊόντα	9,1%	Μεταλλικά προϊόντα	10,8%
Επισκευή μηχανημάτων	4,6%	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	10,2%
Μη μεταλλικά ορυκτά	4,6%	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	8,5%
Είδη ένδυσης	4,1%	Πλαστικά προϊόντα	5,5%

*Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα διαρθρωτικά στοιχεία της έρευνας Structural Business Statistics αφορούν στο 2020. Τα στοιχεία της ΕΕ27 που αφορούν στην αξία παραγωγής, στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και στον κύκλο εργασιών έχουν υπολογισθεί από το άθροισμα των χωρών μελών της ΕΕ, καθώς τα συγκεντρωτικά στοιχεία είναι εμπιστευτικά και μη διαθέσιμα.

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, κύκλου εργασιών και αριθμού εργαζομένων, τα Τρόφιμα και Ποτά κατατάσσονται πρώτα στους ευρωπαϊκούς κλάδους της μεταποίησης. Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων-ποτών καλύπτει το 15,1% της ευρωπαϊκής μεταποίησης, ενώ το μερίδιο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ανέρχεται στο 11,4% του συνόλου της μεταποίησης. Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης στον τομέα της μεταποίησης και στην ΕΕ, καθώς απασχολεί πάνω από τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενους, δηλαδή περίπου το 15,5% του συνόλου των εργαζομένων στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (ακολουθούμενη από τα Μεταλλικά προϊόντα με 10,8%). Ως προς την αξία παραγωγής, η ευρωπαϊκή βιομηχανία Τροφίμων και ποτών καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση σε όρους αξίας παραγωγής, με το σχετικό δείκτη να ανέρχεται στο 12,1% της μεταποίησης στην ΕΕ.

Σε σύγκριση με την ΕΕ27, η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών έχει μεγαλύτερη συμβολή στον τομέα της μεταποίησης, σε όλες τις κατηγορίες οικονομικών μεγεθών, γεγονός που αντανακλά την εγχώρια δυναμική του.

Εξετάζοντας τα βασικά οικονομικά μεγέθη στους πέντε πρώτους κλάδους της εγχώριας μεταποίησης, αυτοί καλύπτουν το 63,8% του συνόλου της μεταποίησης σε όρους αριθμού επιχειρήσεων (58,7% στην ΕΕ), το 64,4% σε όρους κύκλου εργασιών (52,2% στην ΕΕ), το 63,6% της αξίας παραγωγής (50,8% στην ΕΕ), το 58,8% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (46,7% στην ΕΕ) και το 59,7% του συνόλου των εργαζομένων (50,4% στην ΕΕ, Διάγραμμα 1.1).

Διάγραμμα 1.1: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΩΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τα ποσοστά μεταβολής στα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων το 2020 σε σχέση με το 2019 δείχνουν μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων στα Τρόφιμα και τα Ποτά (-2,2% και -0,3%, αντίστοιχα), όπως και στο σύνολο της Μεταποίησης (-1,7%, Πίνακας 1.2). Υποχώρηση καταγράφεται και στον κύκλο εργασιών στα Τρόφιμα (-0,8%) και στα Ποτά (-21,4%), με την εξασθένιση του σχετικού δείκτη στη μεταποίηση να διαμορφώνεται στο 11,7%. Αρνητικές τάσεις σημειώνονται επίσης στην αξία παραγωγής στα Τρόφιμα και στα Ποτά (κατά -0,1% και -22,4% αντίστοιχα), καθώς και στην αξία παραγωγής στη μεταποίηση (-11,7%). Όσον αφορά την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, έντονη υποχώρηση σημειώνεται στα Ποτά (-20,7%) ηπιότερα για το σύνολο του μεταποιητικού τομέα (-13,3%), ενώ αντιθέτως τα Τρόφιμα ενισχύονται κατά 1,9%. Πτωτική τάση καταγράφει ο αριθμός των εργαζομένων στα Τρόφιμα, κατά 2,1% το 2020 σε σχέση με το 2019 έναντι ηπιότερης μείωσης 0,5% στη μεταποίηση, ενώ εξασθένιση καταγράφεται και στον κλάδο των Ποτών (-3,7%). Η υποχώρηση βασικών οικονομικών μεγεθών το 2020 αποτελεί απόρροια των μέτρων περιορισμού τόσο στις μετακινήσεις, τα ξενοδοχεία και την εστίαση και γενικότερα τη λειτουργία δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης.

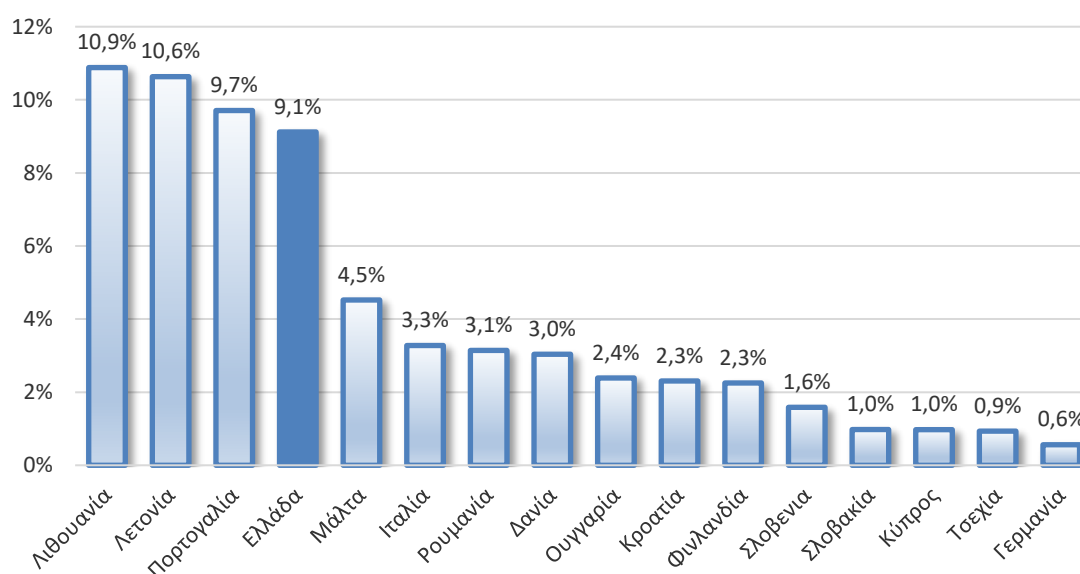
Πίνακας 1.2: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/2019 ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ

Μέγεθος	Μεταποίηση	Τρόφιμα	Ποτά
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -1,7%	↓ -2,2%	↓ -0,3%
Κύκλος εργασιών	↓ -11,7%	↓ -0,8%	↓ -21,4%
Αξία παραγωγής	↓ -11,7%	↓ -0,1%	↓ -22,4%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	↓ -13,3%	↑ 1,9%	↓ -20,7%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -0,5%	↓ -2,1%	↓ -3,7%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics;, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Η δαπάνη της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων-ποτών-καπνού για Έρευνα & Ανάπτυξη το 2020 διαμορφώθηκε στα €35,1 εκατ. (από τα €38,2 το 2019) και αντιστοιχεί περίπου στο 9,1% της συνολικής δαπάνης για Ε&Α στην Ελλάδα, επίδοση που κατατάσσει την Ελλάδα στην τέταρτη θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ27, που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το 2020 (Διάγραμμα 1.2).

Διάγραμμα 1.2: ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΑΠΑΝΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ-ΚΑΠΝΟΥ ΓΙΑ Ε&Α (% ΣΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ Ε&Α)-2020

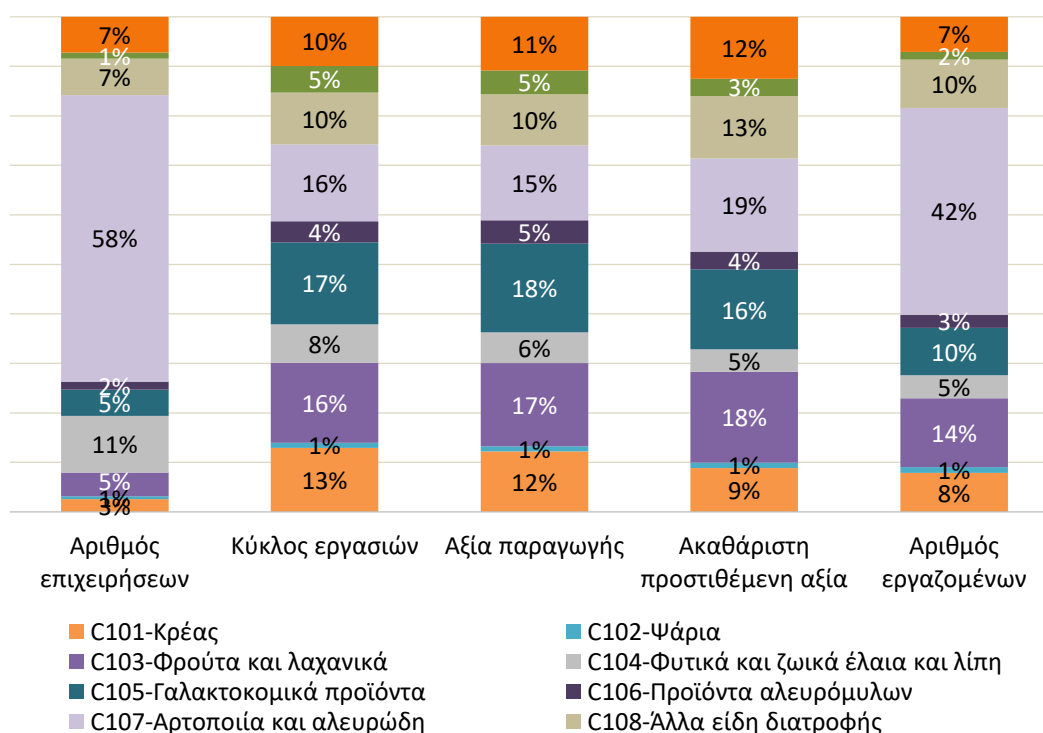
Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

1.2 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στην Ελλάδα, ως προς την κατανομή των υποκλάδων των Τροφίμων και Ποτών² με βάση τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που εξετάζονται (Διάγραμμα 1.3), προκύπτουν τα εξής:

- Στην **ακαθάριστη προστιθέμενη αξία** ξεχωρίζει η Αρτοποιία και τα αλευρώδη με το μεγαλύτερο ποσοστό της σχετικής κατανομής (19%) και τα Φρούτα και λαχανικά (18%), και τα Γαλακτοκομικά (16%).
- Σχετικά με την **αξία παραγωγής**, το σημαντικότερο μερίδιο της σχετικής κατανομής κατέχουν τα Γαλακτοκομικά (18%), τα Φρούτα και λαχανικά (17%), ενώ ακολουθεί η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (15%).
- Στον **αριθμό των επιχειρήσεων** του κλάδου, το μεγαλύτερο μερίδιο έχει η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (58%), ενώ ακολουθούν τα Έλαια και λίπη (11%), τα Άλλα είδη διατροφής και τα Ποτά (από 7%, αμφότερα).
- Όσον αφορά τον **κύκλο εργασιών**, το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (17%), η Αρτοποιία και αλευρώδη και τα Φρούτα και λαχανικά (από 16%, αμφότερα), και το Κρέας (13%).
- Ως προς τον **αριθμό των εργαζομένων**, η Αρτοποιία και τα αλευρώδη (42%) έρχονται πρώτα στη σχετική κατάταξη, σε χαμηλότερα επίπεδα εντοπίζονται τα Φρούτα και λαχανικά (14%) και ακολουθούν τα Άλλα είδη διατροφής και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (από 10%, αμφότερα).

² Στην κατανομή συμπεριλαμβάνονται και τα Ποτά, μαζί με τους υποκλάδους των Τροφίμων. Για τους υποκλάδους των τροφίμων υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία μέχρι και το 2020.

Διάγραμμα 1.3: ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2020

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τις ετήσιες μεταβολές στα βασικά μεγέθη των **υποκλάδων τροφίμων και στα ποτά** το 2020 σε σχέση με το 2019 σημειώνεται ενίσχυση στον αριθμό των επιχειρήσεων σε τρεις κλάδους, στα Ψάρια (2,1%), το Κρέας (1,5%), και τα Άλλα είδη διατροφής (0,3%, Πίνακας 1.3). Σε όρους κύκλου εργασιών, η μεγαλύτερη αύξηση σημειώνεται στις Ζωοτροφές (5,6%), τα Έλαια και λίπη (4,7%) και ακολουθούν τα Φρούτα και λαχανικά (4,5%) και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (3,8%). Όσον αφορά στην αξία παραγωγής, ξεχωρίζει η άνοδος στις Ζωοτροφές (8,8%) και τα Γαλακτοκομικά προϊόντα (5,9%), με τα Φρούτα και λαχανικά και τα Έλαια και λίπη να έπονται (4,7% και 3,2%, αντίστοιχα). Ως προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, την υψηλότερη άνοδο σημειώνουν οι Ζωοτροφές και τα Φρούτα και λαχανικά, κατά 18,8% και 17,9%, αντίστοιχα. Τέλος, σε ό,τι αφορά τον αριθμό εργαζομένων, καταγράφονται μικτές τάσεις, με την υψηλότερη άνοδο να σημειώνεται στα Έλαια και λίπη (4,4%) και τα Φρούτα και λαχανικά (4,3%).

Πίνακας 1.3: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ 2020/ 2019

Κλάδος	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία					Αριθμός εργαζομένων
	Αριθμός επιχειρήσεων	Κύκλος εργασιών	Αξία παραγωγής	Αξία	Αριθμός εργαζομένων	
Τρόφιμα και Ποτά	↓ -2,1%	↓ -3,3%	↓ -3,2%	↓ -1,6%	↓ -2,2%	
Τρόφιμα	↓ -2,2%	↓ -0,8%	↓ -0,1%	↑ 1,9%	↓ -2,1%	
Κρέας	↑ 1,5%	↓ -3,3%	↓ -2,8%	↑ 2,4%	↓ -6,1%	
Ψάρια	↑ 2,1%	↓ -13,0%	↓ -7,1%	↓ -0,5%	↓ -0,1%	
Φρούτα και λαχανικά	↓ -0,1%	↑ 4,5%	↑ 4,7%	↑ 17,9%	↑ 4,3%	
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↓ -2,5%	↑ 4,7%	↑ 3,2%	↑ 5,0%	↑ 4,4%	
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↓ -1,8%	↑ 3,8%	↑ 5,9%	↑ 6,3%	↑ 3,3%	
Προϊόντα αλευρόμυλων	↓ -4,4%	↓ -1,3%	↓ -1,4%	↓ -1,3%	↓ -1,1%	
Αρτοποιία και αλευρώδη	↓ -2,7%	↓ -8,4%	↓ -7,4%	↓ -11,1%	↓ -5,7%	
Άλλα είδη διατροφής	↑ 0,3%	↓ -5,3%	↓ -6,6%	↓ -5,1%	↑ 0,2%	
Ζωοτροφές	↓ -4,8%	↑ 5,6%	↑ 8,8%	↑ 18,8%	↓ -0,4%	
Ποτοποιία	↓ -0,3%	↓ -21,4%	↓ -22,4%	↓ -20,7%	↓ -3,7%	

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics; ΕΕΔ-ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αναφορικά με τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές στο **Δείκτη Όγκου Παραγωγής**, στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 1.4) παρουσιάζονται οι σχετικές τάσεις για το 2022 στο σύνολο της Μεταποίησης και το σύνολο του κλάδου των Τροφίμων, σε ΕΕ27, Ευρωζώνη και Ελλάδα. Συγκεκριμένα, το 2022, ο εγχώριος Δείκτης Όγκου Παραγωγής των Τροφίμων ενισχύεται κατά 4,2%, ενώ στο σύνολο της Μεταποίησης, φθάνει η μεταβολή ανέρχεται στο +4,4%. Στην ΕΕ27 και την Ευρωζώνη, το 2022, η τάση του Δείκτη Όγκου Παραγωγής των Τροφίμων είναι επίσης θετική (1,4% και 0,9% αντίστοιχα).

Σε επίπεδο υποκλάδων, το 2022 ο Δείκτης Όγκου Παραγωγής κινείται ανοδικά στην Ελλάδα στους περισσότερους υποκλάδους των Τροφίμων. Εξαίρεση αποτελούν οι κλάδοι των Ζωοτροφών και των Άλλων ειδών διατροφής όπου καταγράφεται υποχώρηση 0,7%, και 6,3% αντίστοιχα. Τη μεγαλύτερη άνοδο καταγράφουν τα Προϊόντα Αλευρόμυλων (10%), και έπονται το Κρέας και τα Έλαια και λίπη, με άνοδο που ανέρχεται στο 9,7% και 8,0%, αντίστοιχα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το 2022 καταγράφονται μικτές τάσεις τους υποκλάδους των Τροφίμων, με την υψηλότερη άνοδο να σημειώνεται στην Ποτοποιία, τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη (6,7% και 6,4%, αντίστοιχα).

Πίνακας 1.4: ΕΤΗΣΙΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΟΓΚΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. 2022/2021

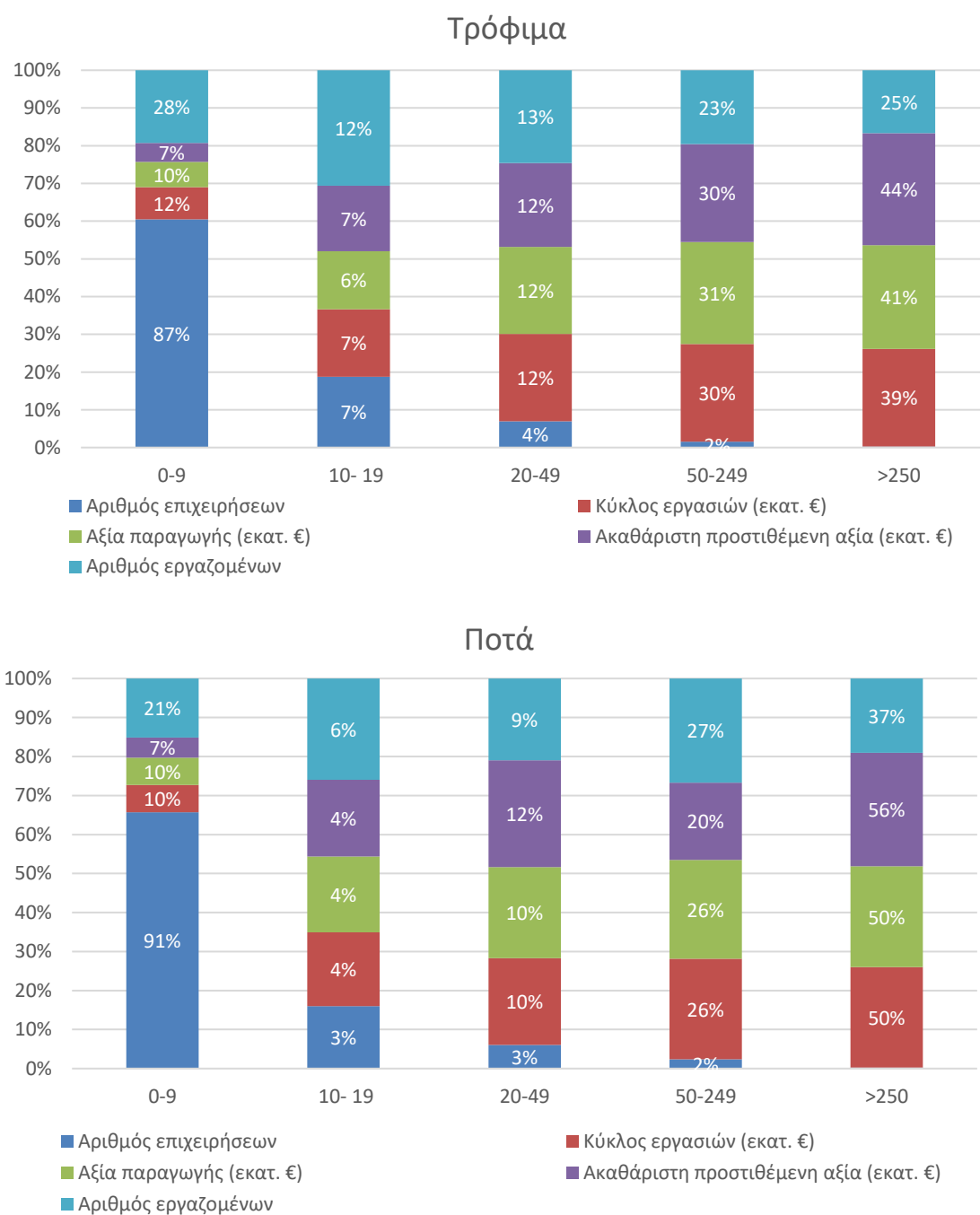
Κλάδος		ΕΕ-27		Ευρωζώνη - 19		Ελλάδα
Μεταποίηση	↑	2,3	↑	1,4	↑	4,4
Τρόφιμα	↑	1,4	↑	0,9	↑	4,2
Κρέας	↑	0,7	↓	-0,4	↑	9,7
Ψάρια	↓	-2,0	↓	-3,0	↑	3,0
Φρούτα και λαχανικά	↑	4,3	↑	1,8	↑	5,6
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	↓	-2,9	↓	-3,4	↑	8,0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	↑	0,1	↑	0,1	↑	1,0
Προϊόντα αλευρόμυλων	↓	-0,3	↓	-0,3	↑	4,1
Αρτοποιία και αλευρώδη	↑	0,0	↑	0,0	↑	10,0
Άλλα είδη διατροφής	↑	3,5	↑	3,6	↓	-6,3
Ζωοτροφές	↓	-4,1	↓	-4,0	↓	-0,7
Ποτοποιία	↑	6,7	↑	6,4	↑	1,6

Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζονται τα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία για το 2020, με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων του κλάδου, στο σύνολο του κλάδου των Τροφίμων και των Ποτών (Διάγραμμα 1.4).

Διάγραμμα 1.4: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ, 2020

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται αρχικά η κατανομή των επιμέρους κλάδων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών στα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη των επιχειρήσεων, και συγκεκριμένα στον αριθμό των επιχειρήσεων, κύκλο εργασιών, αξία παραγωγής και ακαθάριστη

προστιθέμενη αξία, αριθμού εργαζομένων, καθώς και οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές τους (Πίνακας 1.5).³

Αναφορικά με τον αριθμό των επιχειρήσεων, τα υψηλότερα ποσοστά, τόσο στα Τρόφιμα όσο και στα Ποτά σε ποσοστό 87% και 91%, αντίστοιχα, καταγράφονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες που ο αριθμός των εργαζομένων τους δεν ξεπερνά τα 9 άτομα. Αντιθέτως, σε όρους κύκλου εργασιών, τα υψηλότερα ποσοστά τόσο στα Τρόφιμα (39%) όσο και στα Ποτά (50%), καταγράφονται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή σε εκείνες τις οποίες ο αριθμός των εργαζομένων τους ξεπερνά τα 250 άτομα.

Στα Τρόφιμα, σημαντικό μερίδιο στον κύκλο εργασιών συγκεντρώνουν και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (12%), γεγονός που ερμηνεύεται από τη μεγάλη συγκέντρωση και τον υψηλό αριθμό των πολύ μικρών επιχειρήσεων (έως 9 άτομα), οι οποίες απαριθμούν σχεδόν τις 12,9 χιλιάδες. Στα Ποτά, ωστόσο, το αντίστοιχο ποσοστό για τον κύκλο εργασιών είναι μόλις 10% λόγω του σχετικά μικρού αριθμού πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς αυτές απαριθμούν σε 1.043 επιχειρήσεις.

Ως προς την αξία παραγωγής και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία στα Τρόφιμα το υψηλότερο μερίδιο εντοπίζεται, όπως άλλωστε είναι αναμενόμενο, στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, με τους σχετικούς δείκτες να ανέρχονται στο 41% και 44%, αντίστοιχα. Έπονται οι μεγάλες επιχειρήσεις, με αξία παραγωγής και ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, 31% και 30% αντίστοιχα. Στα Ποτά, οι πολύ μεγάλες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν 50% και 56% σε όρους αξίας παραγωγής και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας αντίστοιχα. Σε χαμηλότερα επίπεδα, εντοπίζονται οι μεγάλες επιχειρήσεις, με την αξία παραγωγής και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία να διαμορφώνονται στο 26% και 20%, αντίστοιχα του συνόλου του κλάδου των Ποτών.

Αναφορικά με τον αριθμό των εργαζομένων, στα Τρόφιμα το μεγαλύτερο ποσοστό κατανέμεται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (28%), ενώ ακολουθούν οι πολύ μεγάλες (25%) και οι μεγάλες επιχειρήσεις (23%). Στα Ποτά, το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζόμενων του κλάδου (37%) απασχολούνται στις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ ένα 27% στις μεγάλες επιχειρήσεις.

³Τα πιο πρόσφατα διαρθρωτικά στοιχεία που παρουσιάζονται ανά μέγεθος επιχείρησης στη συγκεκριμένη υποενότητα αφορούν το 2020 και έχουν ληφθεί από τα Structural Business Statistics- Eurostat

Πίνακας 1.5: ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΤΡΟΦΙΜΑ						
ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2020						
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	14.760	12.837	1.055	549	262	57
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	13.949	1.710	949	1.738	4.161	5.390
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	11.916	1.149	697	1.478	3.698	4.895
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	2.942	213	195	351	881	1.303
Αριθμός εργαζομένων	121.573	33.668	14.144	16.078	27.357	30.326
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2020						
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	87%	7%	4%	2%	0%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	12%	7%	12%	30%	39%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	10%	6%	12%	31%	41%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	7%	7%	12%	30%	44%
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	28%	12%	13%	23%	25%
ΤΡΟΦΙΜΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/ 2019						
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -2,2%	↓ -1,9%	↓ -2,9%	↓ -8,8%	↓ -1,9%	↑ 0,0%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↓ -0,8%	↓ -3,4%	↓ -12,4%	↓ -1,7%	↑ 0,4%	↑ 1,8%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↓ -0,1%	↓ -4,5%	↓ -14,4%	↓ -3,2%	↑ 0,5%	↑ 3,9%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↑ 1,9%	↓ -7,6%	↓ -7,4%	↓ -5,2%	↑ 1,6%	↑ 7,8%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -2,1%	↑ 0,4%	↓ -3,5%	↓ -9,1%	↓ -2,1%	↓ 0,0%
ΠΟΤΑ						
ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 2020						
	Σύνολο	0-9	10- 19	20-49	50-249	>250
Αριθμός επιχειρήσεων	1.147	1.043	40	31	28	5
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	1.537	150	63	153	405	765
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	1.453	140	62	152	376	724
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	420	30	18	52	85	236
Αριθμός εργαζομένων	9.235	1.938	523	867	2.516	3.391
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ 2020						
Αριθμός επιχειρήσεων	100,0%	91%	3%	3%	2%	0%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	100,0%	10%	4%	10%	26%	50%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	100,0%	10%	4%	10%	26%	50%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	100,0%	7%	4%	12%	20%	56%
Αριθμός εργαζομένων	100,0%	21%	6%	9%	27%	37%
ΠΟΤΑ % ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2020/ 2019						
Αριθμός επιχειρήσεων	↓ -0,3%	↑ 1,1%	↓ -18,4%	↓ -18,4%	↑ 7,7%	↑ 0,0%
Κύκλος εργασιών (εκατ. €)	↓ -21,4%	↓ -18,5%	↓ -33,6%	↓ -29,3%	↓ -5,3%	↓ 25,8%
Αξία παραγωγής (εκατ. €)	↓ -22,4%	↓ -12,4%	↓ -28,8%	↓ -27,0%	↓ -8,2%	↓ 28,2%
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (εκατ. €)	↓ -20,7%	↓ -29,5%	↓ -33,6%	↓ -25,4%	↓ -20,3%	↓ 17,2%
Αριθμός εργαζομένων	↓ -3,7%	↑ 5,3%	↓ -21,4%	↓ -22,0%	↑ 1,6%	↓ -3,1%

Πηγή: Eurostat, Structural Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

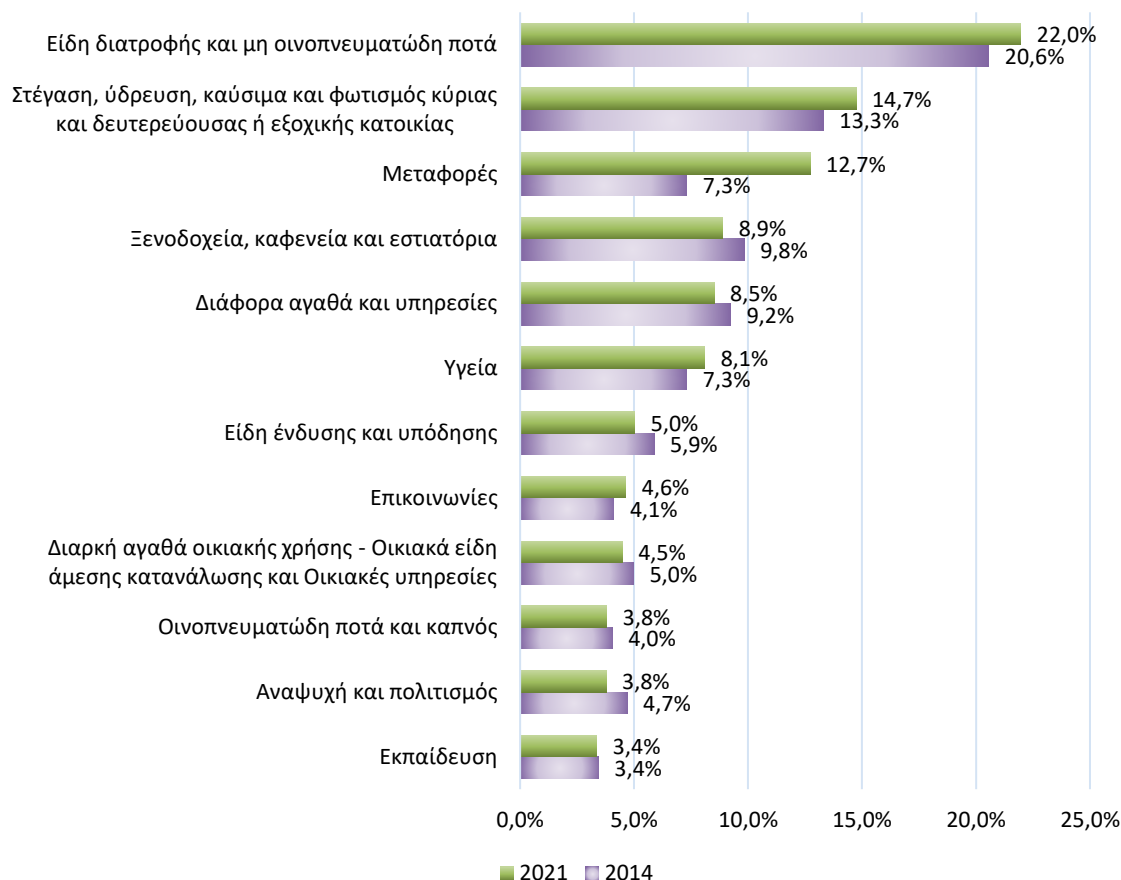
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

Η ανάλυση στο τρέχον κεφάλαιο βασίζεται σε στοιχεία από τις Έρευνες Οικογενειακού Προϋπολογισμού (ΕΟΠ) της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.⁴ Η ποσοστιαία κατανομή της μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών στις δώδεκα (12) βασικές κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών⁵ για τα έτη 2021 και 2014 παρουσίασε σχετικά ήπιες μεταβολές (Διάγραμμα 2.1). Η υψηλότερη αύξηση της μέσης δαπάνης το 2021 σε σύγκριση με το 2014 σημειώθηκε στις Μεταφορές κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες (στο 12,7% το 2021), καθώς και στη Στέγαση, και στα Είδη διατροφής, κατά 1,4 ποσοστιαίες μονάδες αμφότερα (στο 14,7% και 22%, αντίστοιχα, το 2021). Σε χαμηλότερα επίπεδα ήταν η άνοδος της κατανάλωσης στην Υγεία, κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες, με μερίδιο 8,1% των συνολικών δαπανών το 2021. Αντίθετα, τη μεγαλύτερη μείωση σημείωσαν τα Ξενοδοχεία, καφενεία και εστιατόρια (από 9,8% το 2014 στο 8,9% το 2021), τα Είδη ένδυσης και υπόδησης (από 5,9% το 2014 στο 5,0% το 2021), και η Αναψυχή και πολιτισμός (από 4,7% το 2014 στο 3,8% το 2021).

Η **συνολική μηνιαία κατά κεφαλήν κατανάλωση** στην Ελλάδα είναι ίση με €1.420 το 2021 μειωμένη κατά 2,7% σε σύγκριση με το 2014 (από €1.459, Πίνακας 2.1). Τα Είδη διατροφής και μη οινοπνευματώδη ποτά διαμορφώθηκαν στα €311,8 μηνιαίως το 2021 έναντι €299,9 το 2014. Η μηνιαία κατανάλωση στα Οινοπνευματώδη ποτά και τον καπνό διαμορφώθηκε στα €54,0 το 2021 από €59,0 το 2014. Όσο αφορά στις σωρευτικές μεταβολές μεταξύ των ετών 2021 και 2014, τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι Μεταφορές, 69,2%, ενώ έπονται σε σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα εντοπίζονται οι Επικοινωνίες, με 9,8% και η Υγεία (7,7%). Ως προς τις μεταβολές τη διετία 2020-2021, ξεχώρισαν μεταξύ των βασικών κατηγοριών αγαθών για την ετήσια άνοδο, τα Ξενοδοχεία, καφενεία και εστιατόρια (18,6%) και έπονται η Αναψυχή και πολιτισμός και τα Είδη ένδυσης και υπόδησης, με σχεδόν 15% αμφότερα.

⁴ Οι Έρευνες Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), οι οποίες διεξάγονται σε ετήσια βάση από την ΕΛΣΤΑΤ, παρέχουν πληροφόρηση για τη σύνθεση των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών, ανάλογα με διάφορα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά του κάθε νοικοκυριού.

⁵ Ταξινόμηση κατά COICOP - HBS 2013, η οποία χρησιμοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος

Διάγραμμα 2.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ. 2014, 2021

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

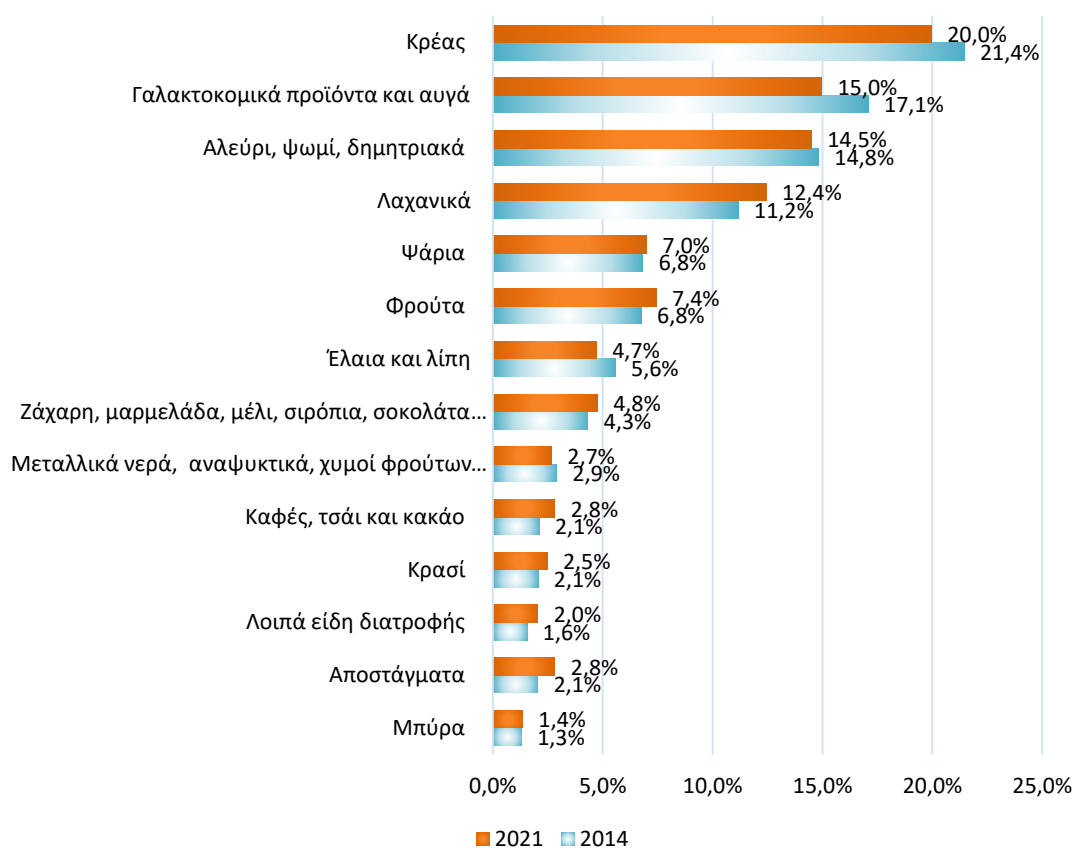
Πίνακας 2.1: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ	2014	2020	2021	2021/2020	2021/2014
ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ	299,9	307,9	311,8	1,3%	4,0%
ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΣ	59,0	52,0	54,0	3,8%	-8,5%
ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΗΣΗΣ	85,8	62,3	71,4	14,6%	-16,7%
ΣΤΕΓΑΣΗ, ΥΔΡΕΥΣΗ, ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑΣ Ή ΕΞΟΧΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	194,1	204,3	209,2	2,4%	7,8%
ΔΙΑΡΚΗ ΑΓΑΘΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	72,7	55,7	63,6	14,1%	-12,5%
ΥΓΕΙΑ	106,7	105,9	114,9	8,5%	7,7%
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	183,48	164,3	180,6	9,9%	69,2%
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	60,0	61,3	65,9	7,5%	9,8%
ΑΝΑΨΥΧΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	68,6	46,5	53,6	15,1%	-21,9%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	50,2	49,7	47,8	-3,8%	-4,7%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΚΑΦΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ	143,4	106,3	126,1	18,6%	-12,1%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	134,7	115,5	120,8	4,6%	-10,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΩΝ	1.459	1.332	1.420	6,6%	-2,7%

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Ως προς την ποσοστιαία συμμετοχή των επιμέρους κατηγοριών των τροφίμων καταγράφηκαν ήπιες μεταβολές μεταξύ των ετών 2014 και 2021 στις περισσότερες υποκατηγορίες. Αύξηση σημείωσαν τα Λαχανικά, κατά 1,2 ποσοστιαία μονάδα (στο 12,4% το 2021), καθώς και τα Αποστάγματα και Καφές, κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες αμφότερα (Διάγραμμα 2.2). Άνοδος της δαπάνης καταγράφηκε επίσης στα Λιπά είδη διατροφής (από 1,6% το 2014 στο 2,0% το 2020) και στη Μπύρα (από 1,3% το 2014 στο 1,4% το 2020). Αντίθετα, μείωση της μηνιαίας δαπάνης για το 2021 καταγράφηκε στο Κρέας, τα Γαλακτοκομικά, και τα Έλαια και Λίπη. Στις υπόλοιπες κατηγορίες οι μεταβολές είναι ήπια ανοδικές.

Διάγραμμα 2.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΑΠΑΝΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. 2014, 2021

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Η **συνολική μηνιαία κατά κεφαλήν κατανάλωση ειδών διατροφής και ποτών** το 2021 διαμορφώθηκε στα €334,0 από €327,6 ένα έτος πριν, ενώ το 2014 ανερχόταν στα €317 σημειώνοντας σωρευτική άνοδο της τάξης του 5,4% (Πίνακας 2.2). Η κύρια δαπάνη των Ελλήνων καταναλωτών στη μηνιαία κατανάλωση τροφίμων και ποτών το 2021 αφορά πρώτα στο Κρέας (€66,7), τα Γαλακτοκομικά (€50) και στη συνέχεια το Αλεύρι, το Ψωμί και τα δημητριακά (€48,4).

Αξίζει να σημειωθεί ότι την υψηλότερη **ποσοστιαία άνοδο** μετά το 2021 και 2022 καταγράφουν οι δαπάνες για Αποστάγματα (+45,4%), και ο Καφές, τσάι και κακάο (+40,8%), ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα εντοπίζονται τα Λοιπά είδη διατροφής (+38,5%) και το Κρασί (+26,8%).

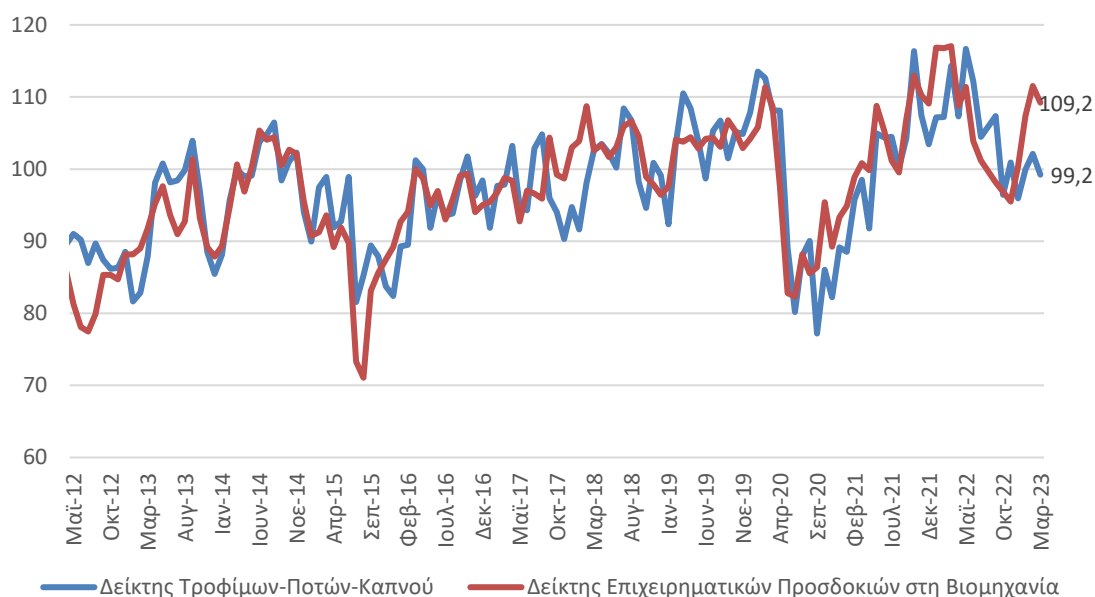
Πίνακας 2.2: ΜΗΝΙΑΙΑ ΜΕΣΗ ΔΑΠΑΝΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΚΟΠΟ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΠΟΤΑ	2014	2020	2021	2021/2020	2021/2014
Αλεύρι, ψωμί, δημητριακά	47,0	48,4	48,4	0,1%	3,0%
Κρέας	68,0	65,9	66,7	1,2%	-1,9%
Ψάρια	21,7	22,9	23,4	2,1%	8,0%
Γαλακτοκομικά προϊόντα και αυγά	54,2	48,2	50,0	3,8%	-7,7%
Έλαια και λίπη	17,7	16,9	15,8	-6,7%	-10,8%
Φρούτα	21,4	23,9	24,9	4,0%	16,0%
Λαχανικά	35,4	40,4	41,6	2,9%	17,4%
Ζάχαρη, μαρμελάδα, μέλι, σιρόπια, σοκολάτα και ζαχαρωτά	13,7	17,0	15,9	-6,4%	16,0%
Λοιπά είδη διατροφής	4,9	6,5	6,8	5,2%	38,5%
Καφές, τσάι και κακάο	6,7	8,7	9,4	8,3%	40,8%
Μεταλλικά νερά, αναψυκτικά, χυμοί φρούτων και λαχανικών	9,2	9,0	8,9	-0,7%	-2,9%
Αποστάγματα	6,5	7,4	9,5	27,7%	45,4%
Κρασί	6,5	7,7	8,3	7,4%	26,8%
Μπύρα	4,1	4,7	4,5	-3,6%	9,4%
Σύνολο ειδών διατροφής και ποτών	317,0	327,6	334,0	2,0%	5,4%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΩΝ	1.459	1.332	1.420	6,6%	-2,7%

Πηγή: ΕΟΠ, ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE * Τρέχουσες τιμές, € ανά νοικοκυριό

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία υποχώρησε τον Μάρτιο 2023 στις 109,2 μονάδες από 111,5 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, επίπεδο χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (117,1 μον., Διάγραμμα 2.3). Σε ό,τι αφορά τον Δείκτη για τη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών-Καπνού εξασθένησε τον Μάρτιο στις 99,2 μονάδες (από 102,1 τον Φεβρουάριο), σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον Μάρτιο 2022 (στις 114,3 μον.).

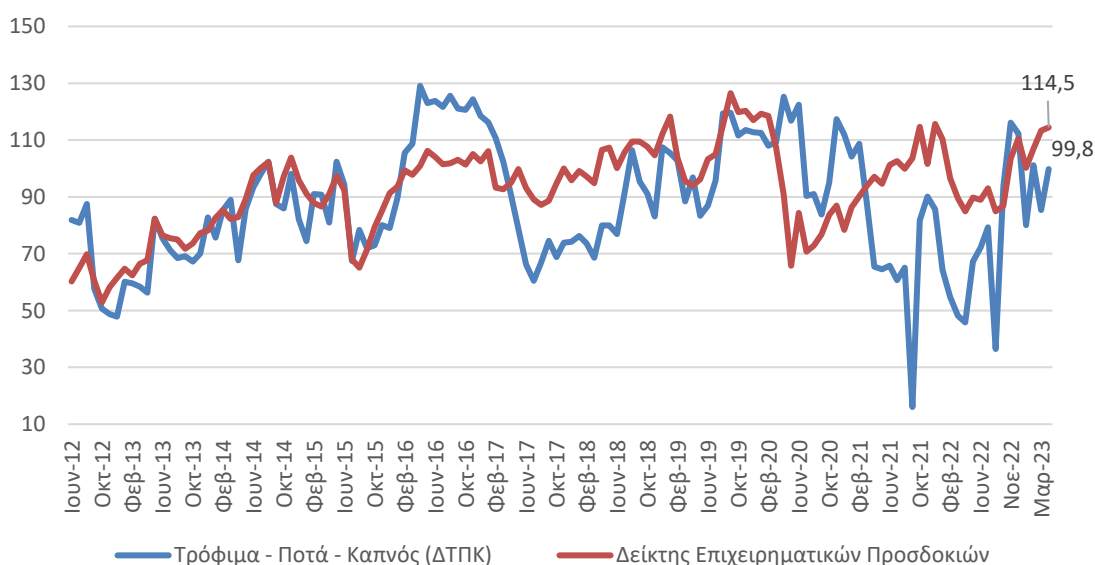
Διάγραμμα 2.3: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο ενισχύθηκε ήπια τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους στις 114,5 μονάδες από 113,3 μον. τον προηγούμενο μήνα (Διάγραμμα 2.4). Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός κινήθηκε ανοδικά τον Μάρτιο και διαμορφώθηκε στις 99,8 (από 85,4) μονάδες, υψηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (48,2 μον.).

Διάγραμμα 2.4: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ-ΠΟΤΑ-ΚΑΠΝΟΣ (ΔΤΠΚ) (2000-2010=100)

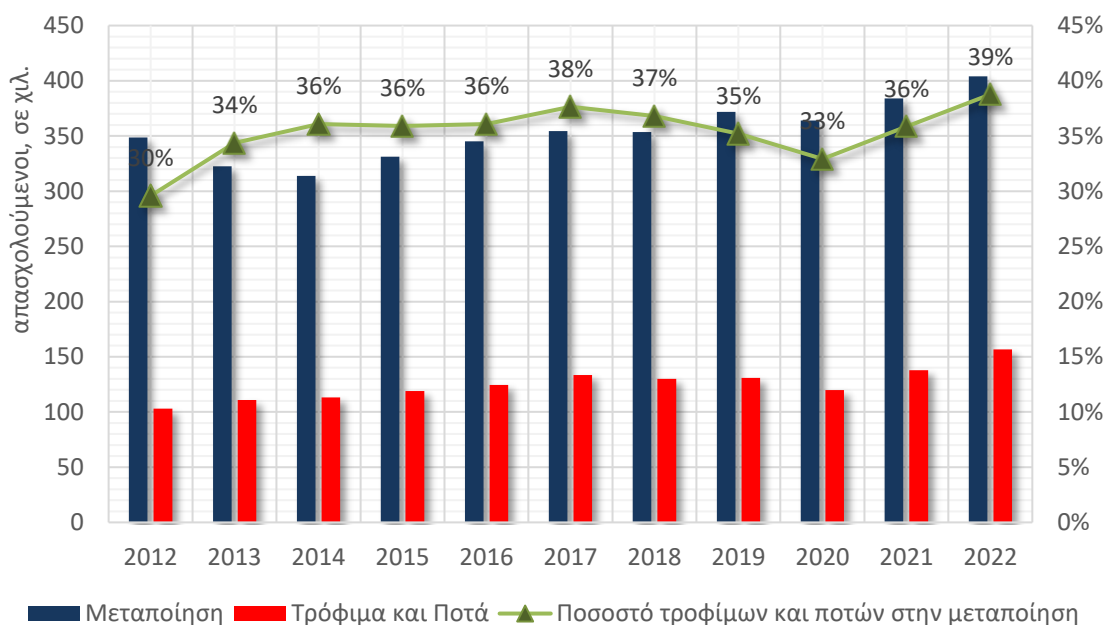
Πηγή: IOBE, DG Ecfm, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Η Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών ξεχωρίζει για τη συμβολή της στην απασχόληση της ελληνικής μεταποίησης. Από τα πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, προκύπτει ότι το μερίδιό της στο σύνολο των απασχολούμενων της μεταποίησης παραμένει σε υψηλά επίπεδα τα τελευταία χρόνια σημειώνοντας ήπια άνοδο, κυρίως από το 2020 παρά τη μικρή αύξηση του συνολικού εργατικού δυναμικού στις μεταποιητικές επιχειρήσεις της χώρας. Το 2012, το ποσοστό του εργατικού δυναμικού Τροφίμων και Ποτών στο σύνολο της απασχόλησης στη μεταποίηση βρισκόταν στο 29,6%, ενώ το 2022 ανήλθε στο 39,3% (Διάγραμμα 3.1).⁶

Διάγραμμα 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

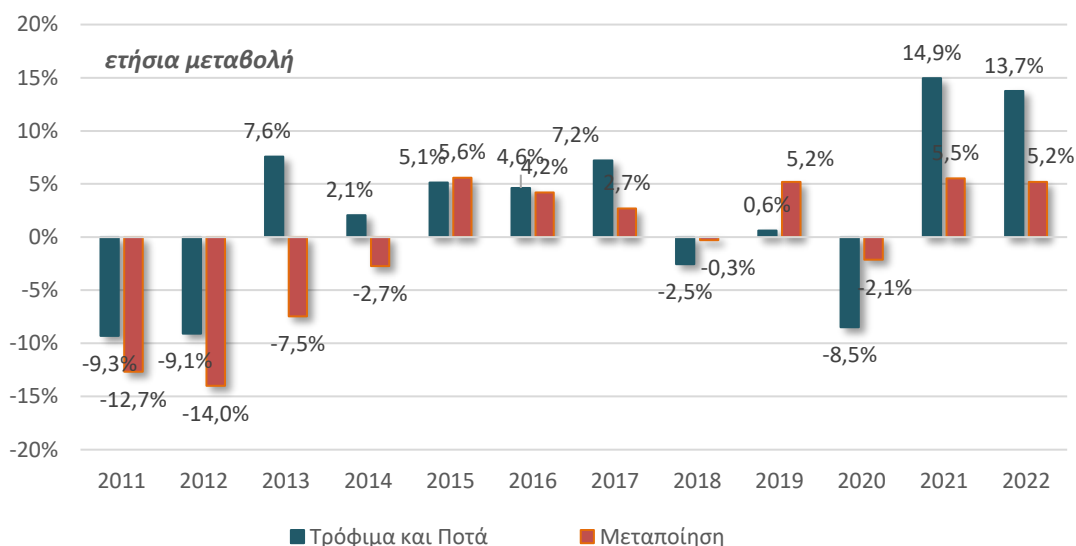

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

⁶ Τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού ενδέχεται να παρουσιάζουν αποκλίσεις συγκριτικά με τα διαρθρωτικά της Eurostat για την απασχόληση

Το 2022, οι απασχολούμενοι στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών αυξήθηκαν κατά 13,7%, ξεπερνώντας σχεδόν τους 157 χιλιάδες, έναντι μικρότερης αύξησης, 5,2% στο σύνολο της μεταποίησης (Διάγραμμα 3.2).

Διάγραμμα 3.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Από τους **υποκλάδους των τροφίμων και ποτών** το 2021, και βάσει των διαθέσιμων στοιχείων από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ., τρεις μόνο κλάδοι παρουσιάζουν αυξημένο αριθμό εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, και εντός των κλάδων των τροφίμων η υψηλότερη άνοδος σημειώνεται στα Άλλα είδη διατροφής, με εργατικό δυναμικό που αυξήθηκε κατά 40,8% το 2021, ξεπερνώντας τις 12,7 χιλ. εργαζομένων (Πίνακας 3.1). Τα προϊόντα Αρτοποιίας και αλευρώδη, ο υποκλάδος με τους περισσότερους εργαζόμενους (σχεδόν 69 χιλ. το 2021), καταγράφει άνοδο της τάξης του 37,5% το 2021 σε σχέση με το 2020, ενώ αύξηση του εργατικού δυναμικού σημειώνεται και στο Κρέας (23,6%), με τον αριθμό των απασχολούμενων να αγγίζει τους 8,7 χιλ. εργαζομένους. Σημαντική άνοδο της απασχόλησης καταγράφηκε και στα Ποτά, 28%, με τον αριθμό των απασχολούμενων να ανέρχεται σχεδόν στους 13 χιλ. το 2021. Αντιθέτως, η υψηλότερη υποχώρηση του εργατικού δυναμικού καταγράφηκε στα Προϊόντα αλευρόμυλων, 46,4%, με τον αριθμό των απασχολούμενων να ανέρχεται στους 1,8 χιλιάδες. Υψηλή πτωτική τάση στο εργατικό δυναμικό καταγράφεται και στα Έλαια και λίπη (-26,1%), και στα Γαλακτοκομικά προϊόντα (25,1%), με τον αριθμό των απασχολούμενων να διαμορφώνεται στους 4,5 χιλ και 12,2 χιλ. εργαζομένους, αντίστοιχα. Ο αριθμός των απασχολούμενων στις

Ζωοτροφές διαμορφώθηκε στις 1,4 χιλιάδες και στα Ψάρια διαμορφώθηκε στις 3,3 χιλιάδες σημειώνοντας μείωση κατά 24% και 13,4% αντίστοιχα. Τέλος, τα Φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν υποχώρηση της απασχόλησης κατά 3,1% το 2021, με 13,4 χιλ. εργαζόμενους.

Πίνακας 3.1: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ

Κλάδος	Αριθμός εργαζομένων 2020	Αριθμός εργαζομένων 2021	% μεταβολή 2021/2020
Κρέας	7.057	8.720	↑ 23,6%
Ψάρια	3.841	3.326	↓ -13,4%
Φρούτα και λαχανικά	13.878	13.451	↓ -3,1%
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	6.154	4.548	↓ -26,1%
Γαλακτοκομικά προϊόντα	16.258	12.180	↓ -25,1%
Προϊόντα αλευρόμυλων	3.390	1.818	↓ -46,4%
Αρτοποιία και αλευρώδη	50.046	68.805	↑ 37,5%
Άλλα είδη διατροφής	9.066	12.763	↑ 40,8%
Ζωοτροφές	1.916	1.455	↓ -24,0%
Ποτοποιία	10.118	12.951	↑ 28,0%
Τρόφιμα	111.606	127.066	↑ 13,9%
Τρόφιμα και Ποτά	121.724	140.017	↑ 15,0%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Από την κατανομή των απασχολούμενων στις βασικές επαγγελματικές κατηγορίες, οι περισσότεροι εξ αυτών εντοπίζονται στην κατηγορία των ειδικευμένων τεχνιτών, ποσοστό το οποίο έχει μειωθεί από 41,4% το 2012 σε 30,8% το 2021. Η δεύτερη μεγαλύτερη επαγγελματική κατηγορία, η οποία καταγράφει σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το 2012, είναι οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και στους πωλητές, οι οποίοι αντιστοιχούν σε ποσοστό 21,5% του συνόλου των απασχολούμενων. Άνοδο έχουν παρουσιάσει οι ανειδίκευτοι εργάτες, ενώ αντιθέτως υποχώρηση σημειώνεται στους χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε σύγκριση με το 2012. (Πίνακας 3.2).

Ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο των απασχολούμενων στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών, η πλειονότητα φαίνεται πως είναι απόφοιτοι λυκείου (42% του συνόλου των απασχολούμενων το 2021 από 47% το 2020), υψηλότερα από το σύνολο της οικονομίας (34% το 2021 από 31% το 2013). Αξίζει να σημειωθεί ότι στα τρόφιμα και τα ποτά, το ποσοστό των εργαζομένων που είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου (ΑΕΙ/ΤΕΙ) αυξήθηκε σε 23% από 16% ένα έτος πριν, έναντι 22% στο σύνολο της οικονομίας (από 31% το 2020). Το ποσοστό μάλιστα εκείνων που διαθέτουν μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης ανήλθε σε 12% το 2021 από μόλις 2% το 2020 (Πίνακας 3.3).

Πίνακας 3.2: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	4,4%	5,4%	3,6%	2,9%	2,2%	3,6%	3,7%	3,2%	2,6%	3,0%
Επαγγελματίες	5,7%	3,4%	2,9%	2,5%	3,4%	5,1%	5,3%	3,5%	4,0%	4,2%
Τεχνικοί	3,5%	3,3%	4,9%	3,3%	3,4%	3,7%	3,7%	4,3%	4,7%	6,4%
Υπάλληλοι γραφείου	3,7%	5,7%	6,1%	6,5%	6,3%	7,3%	6,7%	7,3%	7,3%	5,9%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	12,6%	14,2%	12,0%	16,8%	16,0%	16,3%	15,1%	16,6%	17,1%	21,5%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	0,1%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%	0,7%	0,5%	0,3%	0,6%	0,0%
Ειδικευμένοι τεχνίτες	41,4%	36,7%	37,3%	35,7%	37,8%	33,2%	31,7%	29,7%	29,7%	30,8%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	21,1%	22,4%	23,3%	20,9%	18,9%	17,7%	19,7%	21,7%	18,3%	14,5%
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	7,6%	8,7%	9,9%	11,3%	11,9%	12,4%	13,5%	13,3%	15,6%	13,6%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Σύνολο Οικονομίας	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	4,3%	5,1%	3,8%	3,1%	2,7%	2,5%	2,8%	2,9%	3,1%	2,9%
Επαγγελματίες	18,7%	19,5%	18,8%	18,6%	19,3%	19,4%	19,3%	19,2%	20,5%	21,3%
Τεχνικοί	8,0%	7,7%	8,0%	8,2%	8,1%	7,9%	7,9%	8,0%	8,7%	8,0%
Υπάλληλοι γραφείου	10,1%	9,8%	9,7%	10,5%	10,4%	10,6%	10,8%	11,5%	11,9%	11,8%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	21,3%	20,5%	22,1%	23,7%	23,8%	23,5%	23,4%	23,5%	23,8%	22,5%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	12,3%	12,9%	12,7%	12,0%	11,4%	11,2%	11,3%	10,5%	9,8%	10,7%
Ειδικευμένοι τεχνίτες	10,8%	10,0%	9,9%	9,6%	9,6%	9,4%	9,2%	9,1%	9,0%	9,5%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	6,2%	6,2%	6,3%	5,8%	6,0%	6,4%	6,7%	6,7%	6,6%	6,6%
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	6,8%	6,5%	7,0%	7,1%	7,0%	7,2%	6,8%	7,0%	6,6%	6,6%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

Πίνακας 3.3: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Επίπεδο εκπαίδευσης τρόφιμα και ποτά	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	41%	37%	35%	33%	30%	27%	29%	28%	11%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	39%	40%	41%	43%	43%	42%	43%	47%	42%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	7%	7%	9%	7%	9%	11%	10%	8%	11%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	13%	14%	14%	15%	15%	17%	16%	16%	23%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	1%	1%	1%	2%	3%	2%	2%	2%	12%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

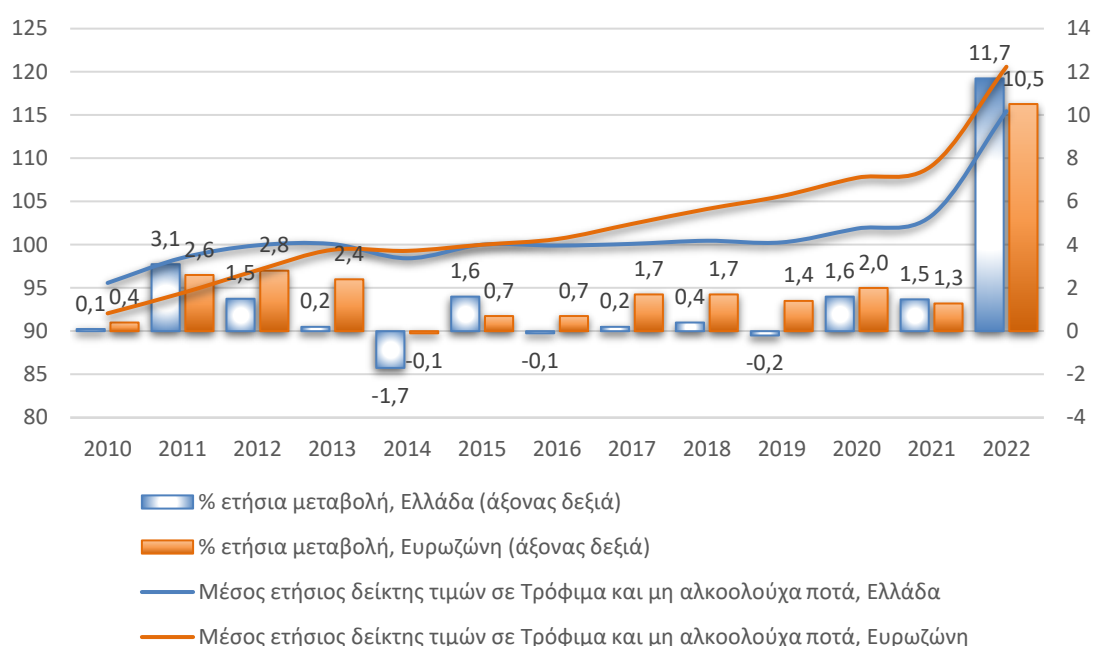
Οικονομία	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Μέχρι Γυμνάσιο (ISCED11: 0-2)	27%	27%	25%	23%	23%	22%	21%	19%	9%
2. Λύκειο (ISCED11: 3)	31%	31%	32%	32%	32%	32%	32%	32%	34%
3. Μεταδευτεροβάθμια (ISCED11: 4)	8%	9%	9%	9%	10%	10%	10%	11%	8%
4. Πτυχίο ΑΕΙ/ΤΕΙ (ISCED11: 5-6)	30%	29%	30%	30%	31%	31%	31%	31%	22%
5. Μεταπτυχιακές σπουδές (ISCED11: 7-8)	4%	4%	4%	5%	5%	6%	6%	7%	27%
Σύνολο	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: ΕΕΔ – ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ

Όσο αφορά στις εξελίξεις των τιμών στα προϊόντα Τροφίμων και ποτών, ο εγχώριος εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) στα Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά κατέγραψε άνοδο 11,7% το 2022, από 1,5% το 2021 (Διάγραμμα 4.1). Σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωζώνης,⁷ οι τιμές των τροφίμων στην Ελλάδα βρίσκονται σε ελαφρώς υψηλότερα επίπεδα, καθώς ο αντίστοιχος δείκτης στην Ευρωζώνη σημείωσε ηπιότερη άνοδο 10,5% από 1,3% το 2021.⁸

Διάγραμμα 4.1: ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (2015=100)

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τις ετήσιες μεταβολές του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή στις επιμέρους κατηγορίες τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών καταγράφηκε άνοδος τιμών στα Τρόφιμα 12% (από 1,6% ένα έτος πριν), με την υψηλότερη άνοδο να σημειώνεται στα Έλαια και λίπη, 20,7% από 6,5% το 2021 (Πίνακας 4.1). Οι τιμές στα μη αλκοολούχα ποτά ενισχύθηκαν 6,7% από οριακή μείωση 0,3% το 2021, ενώ ηπιότερη ήταν η άνοδος στα αλκοολούχα ποτά και στον καπνό 0,7% από σταθερότητα έναν χρόνο πριν. Ανοδικές τάσεις στις τιμές σημείωσαν και τα Γαλακτοκομικά, 16,1% από οριακή άνοδο 0,6% ένα έτος πριν, ενώ ηπιότερη ήταν η αύξηση των

⁷ Στην ΕΕ, οι αντίστοιχες μεταβολές είναι αντίστοιχες και παραπλήσιες εκείνων της Ευρωζώνης

⁸ Επισημαίνεται ότι η Eurostat έχει αλλάξει τα δεικτοποιημένα στοιχεία της, με νέο έτος βάσης το 2015.

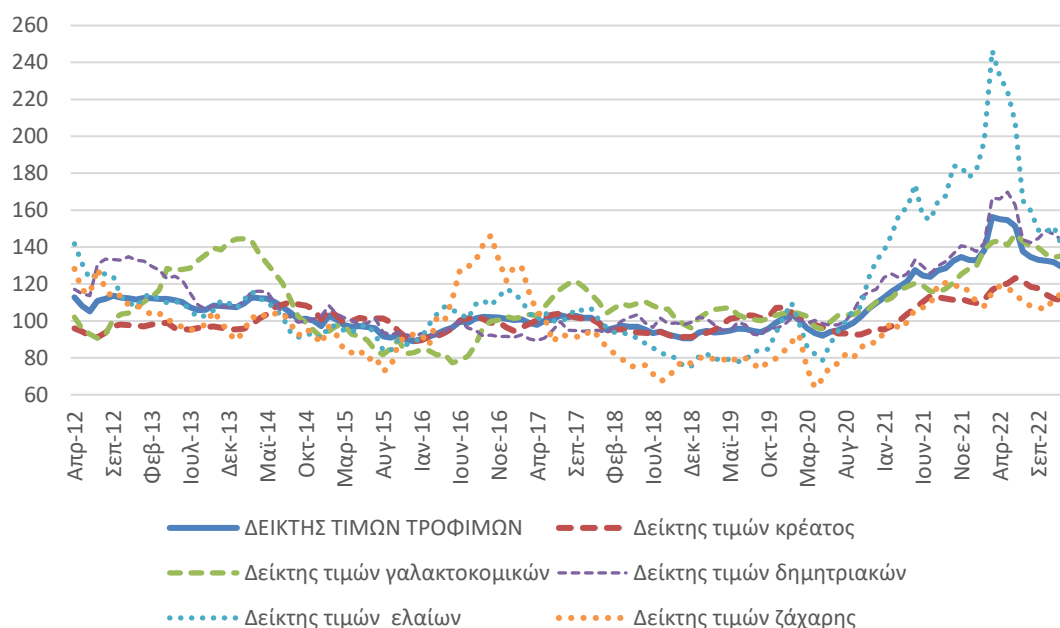
τιμών στο Ψωμί και δημητριακά, 13,9% από 0,7% ένα έτος πριν. Ενίσχυση τιμών καταγράφηκε και στο Κρέας, κατά 13,3% από ηπιότερη άνοδο 1,3% ένα έτος πριν, ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα εντοπίστηκαν τα Λαχανικά, με τις τιμές να αυξάνονται κατά 12% το 2022 σε συνέχεια ανόδου 2,1% το 2021. Όσον αφορά τις ετήσιες μεταβολές των τιμών στην Ευρωζώνη, ο δείκτης τροφίμων ενισχύθηκε 10,8% το 2022 από άνοδο 1,3% το 2021. Ανοδικές τάσεις καταγράφηκαν στα μη αλκοολούχα ποτά 7,7% (από +1,5% το 2021), ενώ ηπιότερη ήταν η αύξηση στα αλκοολούχα ποτά και στον καπνό 3,4% το ίδιο έτος από επίσης άνοδο 2,5% ένα έτος πριν. Σημειώνεται ότι όλες οι κατηγορίες, τόσο των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών όσο και των αλκοολούχων ποτών και του καπνού, κατέγραψαν άνοδο τιμών το 2022.

Πίνακας 4.1: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΤΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2022/2021

Κατηγορία αγαθών	ΕΥΡΩΖΩΝΗ-19		ΕΛΛΑΔΑ	
	2021	2022	2021	2022
CR00 - ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	2,6	8,4	0,6	9,3
CR01 - ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	1,3	10,5	1,5	11,7
CR011-ΤΡΟΦΙΜΑ	1,3	10,8	1,6	12,0
CR0111 - ΨΩΜΙ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	1,2	11,5	0,7	13,9
CR0112 - ΚΡΕΑΣ	1,2	10,4	1,3	13,3
CR0113 - ΨΑΡΙ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ	1,2	9,4	4,5	3,4
CR0114 - ΓΑΛΑ, ΤΥΡΙ, ΑΥΓΑ	1,2	13,9	0,6	16,1
CR0115 - ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΛΙΠΑΡΑ	4,3	25,1	6,5	20,7
CR0116 - ΦΡΟΥΤΑ	1,3	6,0	-1,4	4,7
CR0117 - ΛΑΧΑΝΙΚΑ	1,3	11,0	2,1	12,0
CR0118 - ΖΑΧΑΡΗ, ΜΑΡΜΕΛΑΔΑ, ΜΕΛΙ, ΣΟΚΟΛΑΤΑ, ΖΑΧΑΡΩΤΑ	0,8	6,3	0,5	5,1
CR0119 - ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ	0,6	8,5	1,4	8,8
CR012 - ΜΗ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ	1,5	7,7	-0,3	6,7
CR0121 - ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ	0,7	10,3	1,6	9,3
CR0122 - ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΝΕΡΟ, ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ, ΧΥΜΟΙ	1,9	6,4	-1,3	5,1
CR02 - ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	2,5	3,4	0,0	0,7
CR021 - ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ	0,9	4,3	-0,5	2,9
CR0212 - ΚΡΑΣΙ	0,5	4,3	-1,8	3,7
CR0213 - ΜΠΥΡΑ	1,3	5,6	0,0	5,1

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τέλος, σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας (FAO), η μέση τάση των τιμών σε βασικά αγαθά τροφίμων ήταν ανοδική το 2022 σε σχέση με το 2021. Αναλυτικά, ο Δείκτης Τιμών Τροφίμων του FAO διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στις 141 μονάδες το 2022 (από 125 το 2021 και 99 το 2020), με τους δείκτες τιμών γαλακτοκομικών, δημητριακών, και ελαίων, να αυξάνονται κατά 18%, 16% και 12% αντίστοιχα (Διάγραμμα 4.2). Ηπιότερη ήταν η ενίσχυση του δείκτη τιμών του κρέατος, 9% και του δείκτη τιμών της ζάχαρης 3% το 2022.

Διάγραμμα 4.2: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πηγή: FAO, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Αναφορικά με τον **Δείκτη Τιμών Παραγωγού**, (Πίνακας 4.2), ο εγχώριος δείκτης για το σύνολο της Μεταποίησης σημειώνει άνοδο 29,4% το 2022 από 13,8% το 2021. Ηπιότερη ήταν η ενίσχυση του αντίστοιχου δείκτη στην Ευρωζώνη 15,3% από 6,4% ένα έτος πριν. Ο δείκτης τιμών παραγωγού εγχωρίως στα μεταποιημένα τρόφιμα ενισχύθηκε 9,3% το 2022, ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα ήταν η άνοδος στα ποτά, 2%, από σταθερότητα, το 2021. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η μεταβολή στις τιμές παραγωγού στα τρόφιμα ήταν θετική για το 2022, (18,2% από 3,5% το 2021), ενώ στα ποτά σημειώθηκε ηπιότερη άνοδος κατά 5,7% από 0,8% το 2021.

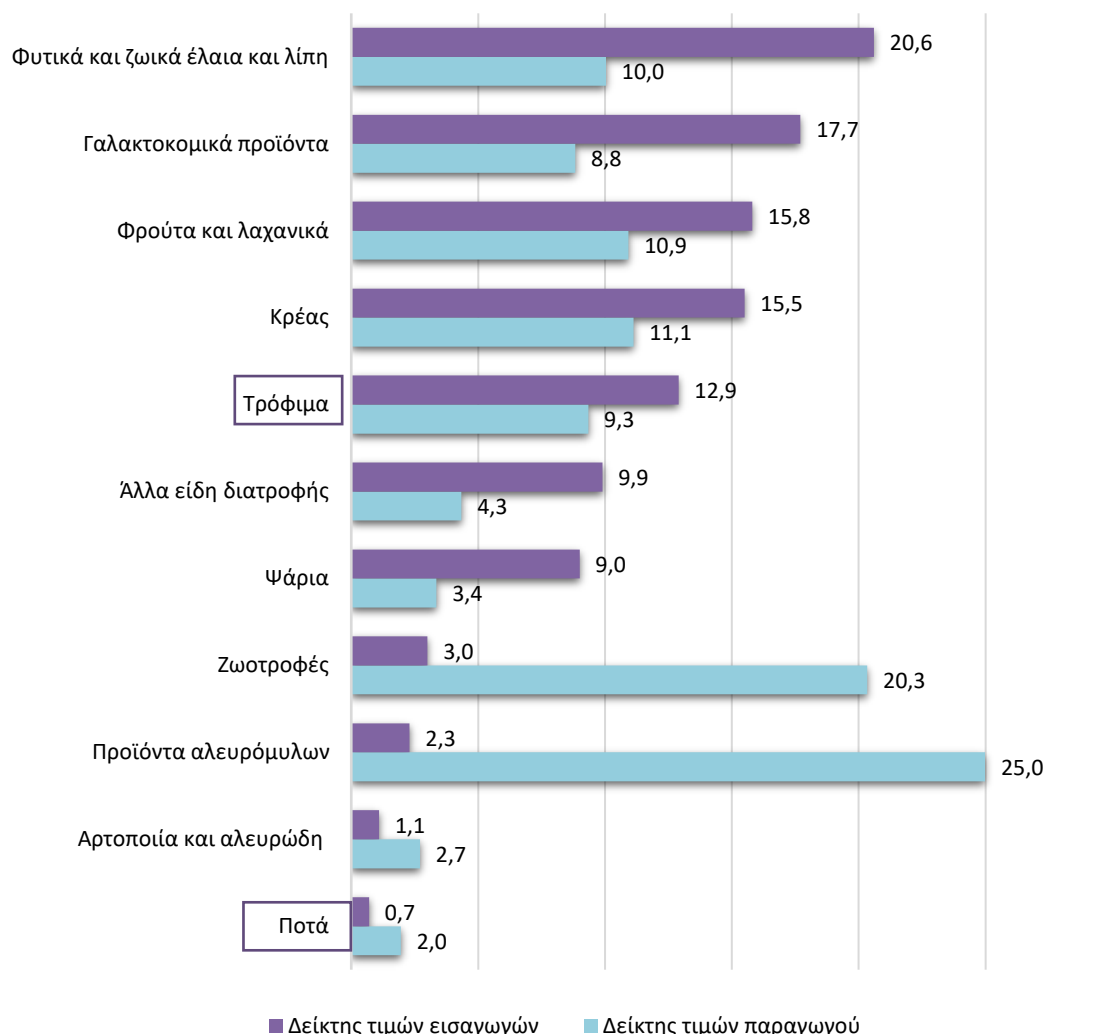
Εξετάζοντας τις τάσεις στους επιμέρους κλάδους **των τροφίμων**, ο **Δείκτης Τιμών Παραγωγού** στην Ελλάδα σημείωσε ανοδικές τάσεις το 2022 σε όλα τα αγαθά με την υψηλότερη να καταγράφεται στα Προϊόντα αλευρόμυλων (25%), και στις Ζωοτροφές (20,3%), σε συνέχεια ανόδου 3,9% και 8,5%, αντίστοιχα το 2021. Σε χαμηλότερα επίπεδα ήταν η ενίσχυση των τιμών παραγωγού στο Κρέας (11,1% από 1,9% το 2021) στα Φρούτα και λαχανικά (10,9% από 0,2% ένα χρόνο πριν) καθώς και στα Έλαια (10,0% από 7,2% το 2021), με τα υπόλοιπα αγαθά να έπονται με ηπιότερη άνοδο.

Πίνακας 4.2: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, 2022/2021.

Κλάδος	Ευρωζώνη		Ελλάδα	
	2021	2022	2021	2022
Μεταποίηση	6,4	15,3	13,8	29,4
Τρόφιμα	3,5	18,2	2,0	9,3
Κρέας	-0,5	17,5	1,9	11,1
Ψάρια	-0,2	13,0	1,1	3,4
Φρούτα και λαχανικά	0,6	11,0	0,2	10,9
Έλαια και λίπη	24,9	32,3	7,2	10,0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	2,8	19,7	0,7	8,8
Προϊόντα αλευρόμυλων	5,0	32,5	3,9	25,0
Αρτοποιία και αλευρώδη	1,2	12,5	0,1	2,7
Άλλα είδη διατροφής	1,0	11,2	0,2	4,3
Ζωοτροφές	11,1	25,9	8,5	20,3
Ποτά	0,8	5,7	0,0	2,0

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η σύγκριση των μεταβολών των **τιμών εισαγωγών** και των **τιμών παραγωγού** στην Ελλάδα το 2022 (Διάγραμμα 4.3). Από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει υψηλότερη άνοδος στην τιμή εισαγωγών συγκριτικά με τις τιμές παραγωγού για τα Έλαια και λίπη, 20,6%, καθώς και για τα Γαλακτοκομικά, όπου ο δείκτης τιμών εισαγωγών ενισχύθηκε κατά 17,7%. Ηπιότερη ήταν η άνοδος των τιμών εισαγωγών στα Φρούτα και το Κρέας, 15,8% και 15,5% αντίστοιχα, με τις τιμές παραγωγού στις εν λόγω κατηγορίες να ενισχύονται σε χαμηλότερα επίπεδα. Διαφορετική είναι η εικόνα για τα ποτά όπου οι τιμές εισαγωγών κατέγραψαν ηπιότερη άνοδο 0,7% συγκριτικά με την τιμή παραγωγού. Σε χαμηλότερα επίπεδα ήταν οι τιμές εισαγωγών συγκριτικά με τις τιμές παραγωγού για την Αρτοποιία, τα Προϊόντα αλευρόμυλων, και τις Ζωοτροφές.

Διάγραμμα 4.3: ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2022/2021

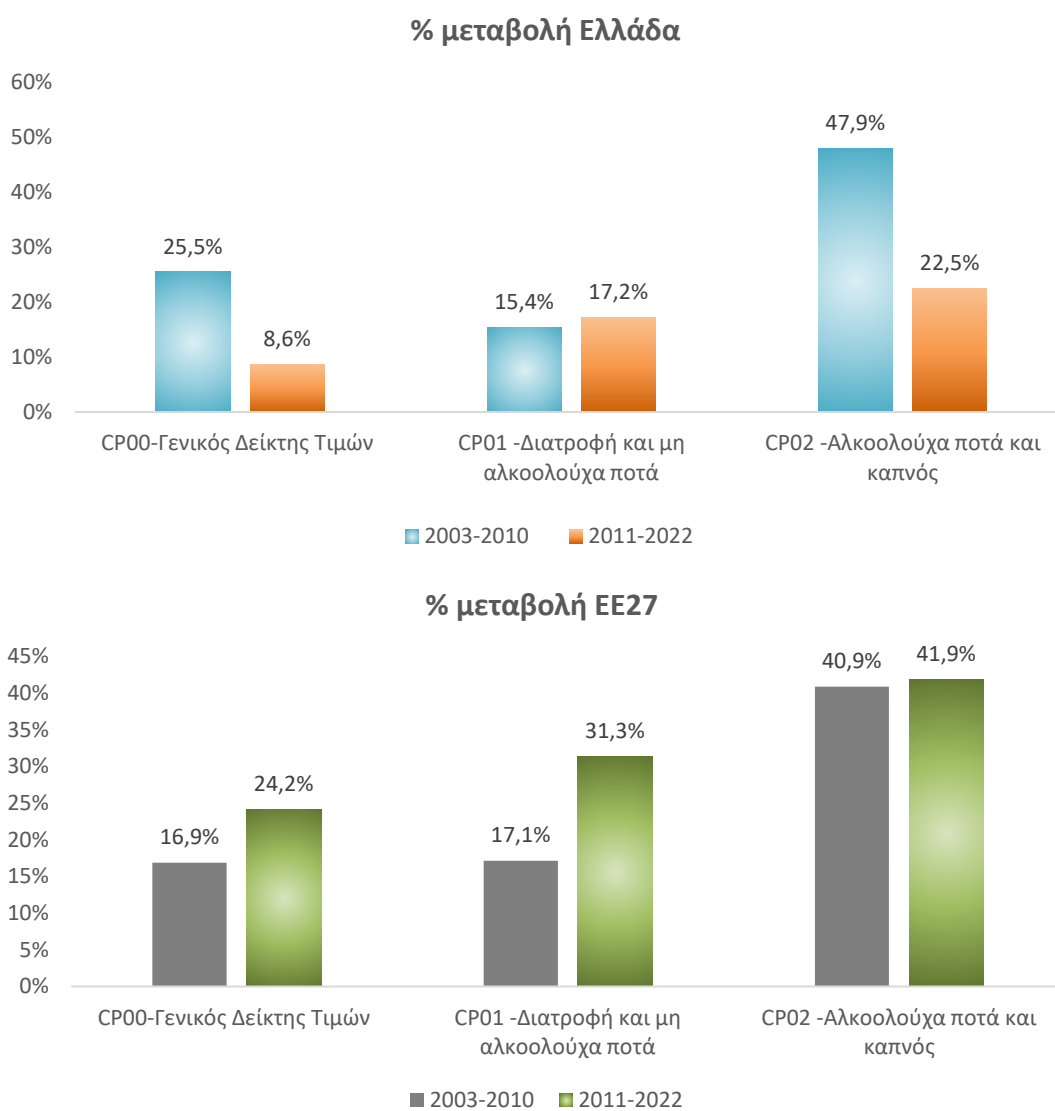
Πηγή: Eurostat, Short term Business Statistics, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Την περίοδο μεταξύ 2003 και 2010, οι τιμές των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών εγχωρίως σημείωσαν άνοδο 15,4% καταγράφοντας ηπιότερη μεταβολή σε σύγκριση με τον δείκτη τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού (47,9%) και τον γενικό δείκτη τιμών (25,5%, Διάγραμμα 4.4). Μεταξύ 2011 και 2022 ο δείκτης τιμών τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε κατά 17,2%, ο δείκτης τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού σημείωσε εντονότερη άνοδο (+22,5%), ενώ σε αισθητά χαμηλότερα επίπεδα ήταν η άνοδος του γενικού δείκτη τιμών κατά 8,6%.

Στην ΕΕ27, μεταξύ 2003 και 2010, οι τιμές των τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκαν κατά 17,1%, ηπιότερα σε σύγκριση με τον δείκτη τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού (40,9%), αλλά ελαφρώς εντονότερα από τον γενικό δείκτη τιμών (16,9%). Στο χρονικό διάστημα 2011 και

2022 ο δείκτης τιμών τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκε +31,3%, ο δείκτης τιμών αλκοολούχων ποτών και καπνού ενισχύθηκε εντονότερα (+41,9%), ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα ήταν η αύξηση για τον γενικό δείκτη τιμών (24,2%).

Διάγραμμα 4.4: ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΑΝΑ ΜΕΙΖΟΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΓΑΘΩΝ (2015=100), ΕΛΛΑΔΑ-ΕΕ27

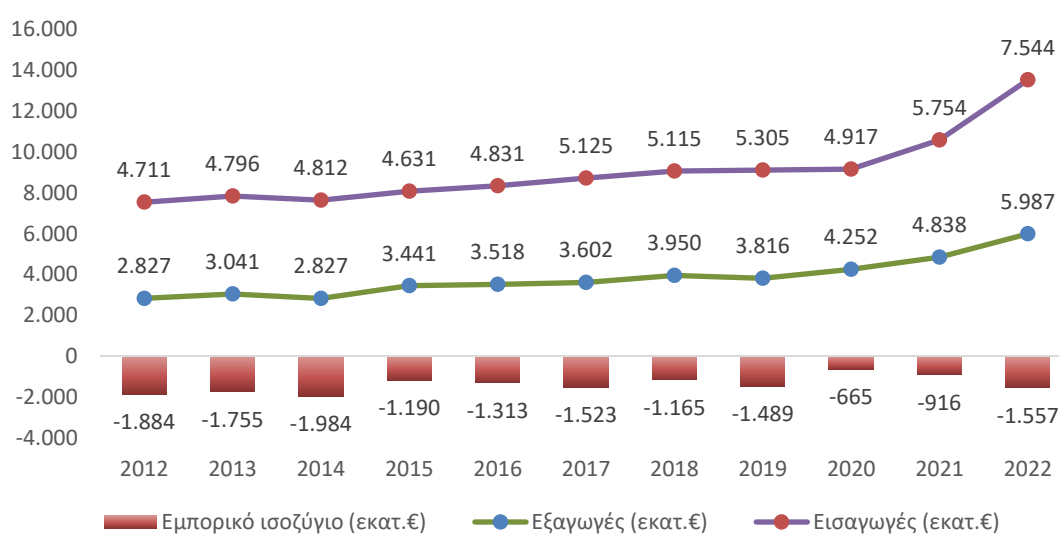

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Αναφορικά με το εξωτερικό εμπόριο της εγχώριας Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, οι εξαγωγές ενισχύθηκαν 23,8% το 2022 σε σχέση με ένα έτος πριν, με την αξία τους να διαμορφώνεται στα €5,9 δισεκ. (Διάγραμμα 5.1).⁹ Ενίσχυση σημείωσαν και οι εισαγωγές τροφίμων και ποτών, κατά 31,1%, φτάνοντας τα €7,5 δισεκ. Αποτέλεσμα της ισχυρότερης ανόδου των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών ήταν η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος, κατά 70%, στα €1,56 δισεκ. το 2022.

Διάγραμμα 5.1: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (εκατ. €)

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τον λόγο εξαγωγών –εισαγωγών, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στο 79% το 2022 από 84% το 2021 και 86% το 2020 (Πίνακας 5.1). Σε σχέση με το 2012, ο συγκεκριμένος δείκτης έχει ανέλθει σχεδόν 20 ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι οι εξαγωγικές δράσεις προώθησης εγχώριων μεταποιημένων τροφίμων που πραγματοποιούνται τα τελευταία χρόνια έχουν αποδώσει σημαντικά.

⁹ Τα στοιχεία του εμπορίου προέρχονται από τη βάση δεδομένων της Eurostat Classification of Products by Activity (CPA-2008), η οποία έχει στοιχεία παραγωγής και εμπορίου ανά υποκλάδο μεταποίησης, σύμφωνα με την NACE REV. 2. Η άντληση των στοιχείων διεθνούς εμπορίου πραγματοποιήθηκε από την CPA-2008, προκειμένου να υπάρχει ακριβής αντιστοίχιση στην ομαδοποίηση κατά τριψήφιο-τετραψήφιο κωδικό ΣΤΑΚΟΔ στον κλάδο των τροφίμων-ποτών.

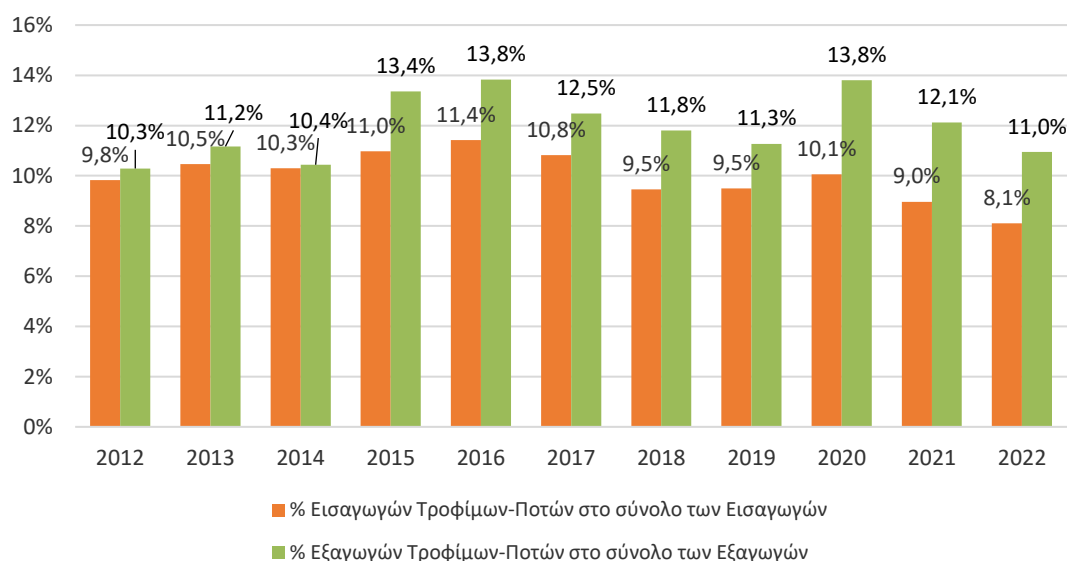
Πίνακας 5.1: ΡΟΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, 2012-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Εισαγωγές (εκατ.€)	4.711	4.796	4.812	4.631	4.831	5.125	5.115	5.305	4.917	5.754	7.544
Εξαγωγές (εκατ.€)	2.827	3.041	2.827	3.441	3.518	3.602	3.950	3.816	4.252	4.838	5.987
Εμπορικό ισοζύγιο (εκατ.€)	-1.884	-1.755	-1.984	-1.190	-1.313	-1.523	-1.165	-1.489	-665	-916	-1.557
Δείκτης Εξαγωγών/Εισαγωγές	60%	63%	59%	74%	73%	70%	77%	72%	86%	84%	79%

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στο σύνολο των εξαγωγών αγαθών της χώρας, τα μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά που εξάγονται αποτελούσαν το 11,0% το 2022 από 12,1% το 2021 (Διάγραμμα 5.2). Αντίστοιχα, τα προϊόντα που εισάγει η βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών είχαν μερίδιο 8,1% στο σύνολο των εισαγωγών αγαθών από 9% το 2021. Στο σύνολο των εξαγωγών της Μεταποίησης το μερίδιο των εξαγωγών της Βιομηχανίας Τροφίμων και ποτών διαμορφώθηκε στο 13% το 2022 από 14% το 2021, ενώ οι εισαγωγές της αποτελούσαν το 12,3% των εισαγωγών της Μεταποίησης (από 12,2% το 2021).¹⁰

Διάγραμμα 5.2: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ –ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ 2022 (εκατ. €)

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

¹⁰ Η αξία εξαγωγών της Μεταποίησης ανήλθε στα €46,2 δισεκ. το 2022, από €34,6 δισεκ. το 2021. Αντίστοιχα, η αξία των εισαγωγών της Μεταποίησης διαμορφώθηκε στα €61,2 δισεκ. το 2022 από €47,3 δισεκ. το 2021. (Πηγή: Eurostat, International Trade).

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 5.2) παρουσιάζονται αναλυτικά ανά κλάδο τροφίμων οι εμπορικές ροές από το 2016 έως το 2022. Τα Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά παρουσιάζουν πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο καθ' όλη την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, όπως και τα Έλαια και λίπη. Ο κλάδος των ποτών καθώς και τα Προϊόντα αλευρόμυλων έχουν ενισχύσει ελαφρώς το έλλειμμα τους από την περιοχή των €86 εκατ. αμφότερα το 2016, σε €120,2 εκατ. και €105,5, αντίστοιχα το 2022. Αλλαγή στην τάση του εμπορικού ισοζυγίου σημειώθηκε το 2019 στην Αρτοποιία, όπου από έλλειμμα τα προηγούμενα έτη σημειώνεται πλεόνασμα της τάξης των €5 εκατ., το οποίο έκτοτε ενισχύθηκε σημαντικά ξεπερνώντας τα €54 εκατ. το 2022.

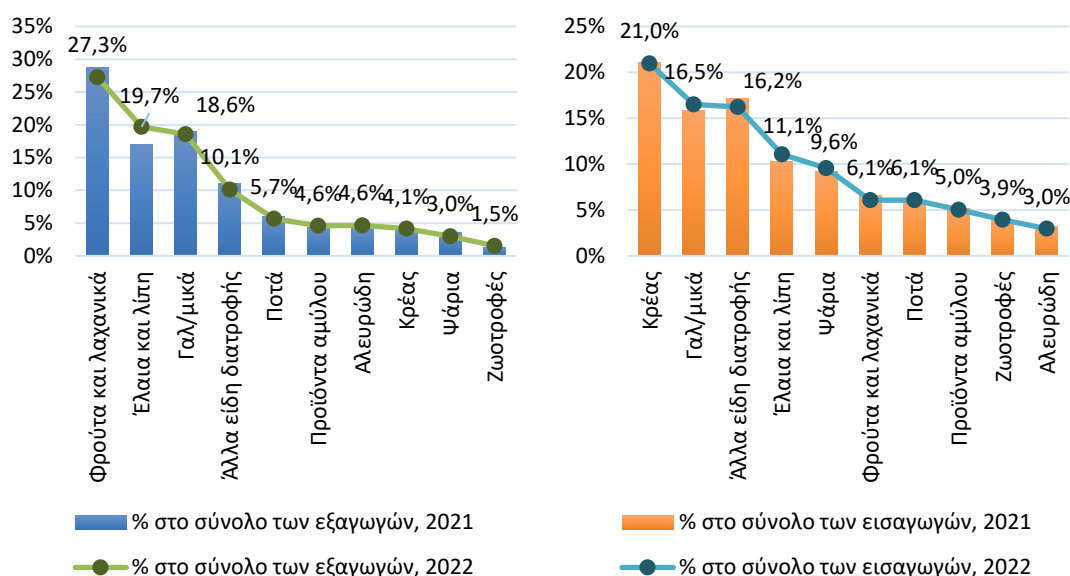
Πίνακας 5.2: ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εκατ. €), 2016-2022

ΙΣΟΖΥΓΙΟ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο	-1.313,2	-1.522,7	-1.165,2	-1.483,6	-664,9	-915,9	-1.557,0
Κρέας	-1.036,9	-1.104,9	-1.091,0	-1.147,3	-977,2	-1.015,9	-1.334,3
Ψάρια	-325,6	-327,4	-336,3	-366,0	-272,7	-358,9	-540,9
Φρούτα και λαχανικά	749,9	771,5	839,3	876,6	994,6	1.011,2	1.173,5
Έλαια και λίπη	380,8	223,9	381,1	103,2	262,5	227,7	343,3
Γαλακτοκομικά προϊόντα	-142,2	-196,2	-133,7	-129,2	4,4	9,9	-135,2
Προϊόντα αλευρόμυλων	-86,4	-69,6	-91,6	-96,6	-84,5	-87,2	-105,5
Προϊόντα αρτοποιίας	-11,7	-17,5	-0,2	5,0	13,0	15,3	54,0
Άλλα είδη διατροφής	-571,1	-505,6	-428,9	-428,0	-381,0	-450,0	-617,0
Ζωοτροφές	-146,0	-146,8	-154,5	-141,8	-157,6	-166,3	-205,6
Ποτοποιία	-86,0	-104,0	-91,9	-101,3	-2,6	-46,3	-120,2

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς το ποσοστό συμμετοχής των επιμέρους κλάδων στο σύνολο των εμπορικών ροών των μεταποιημένων τροφίμων και ποτών το 2022, τα Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό της αξίας των εξαγωγών (27,3%), ενώ ακολουθούν τα Έλαια και λίπη (19,7%) και τα Γαλακτοκομικά (18,6%, Διάγραμμα 5.3). Στις εισαγωγές, πρώτα στη σχετική κατάταξη βρίσκονται το Κρέας (21%), τα Γαλακτοκομικά (16,5%) και τα Άλλα είδη διατροφής (16,2%).

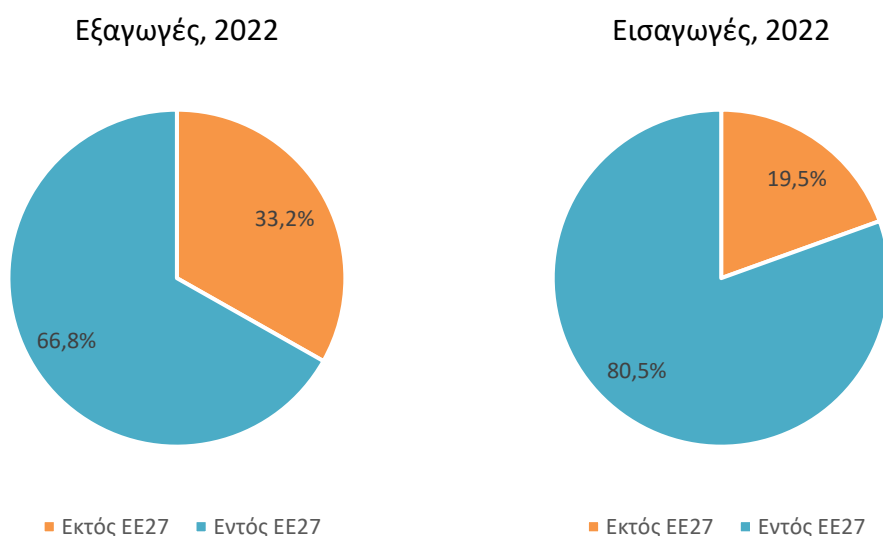
Διάγραμμα 5.3: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt), Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τις γεωγραφικές ζώνες που προορίζονται τα εγχώρια μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά το 66,8% των εξαγωγών πραγματοποιείται σε χώρες της ΕΕ27 και το υπόλοιπο 33,2% εκτός ΕΕ27, ενώ όσον αφορά στις εισαγωγές το 80,5% των μεταποιημένων τροφίμων της Ελλάδας προέρχεται από την ΕΕ27 και το 19,5% από χώρες εκτός αυτής (Διάγραμμα 5.4).

Διάγραμμα 5.4: ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

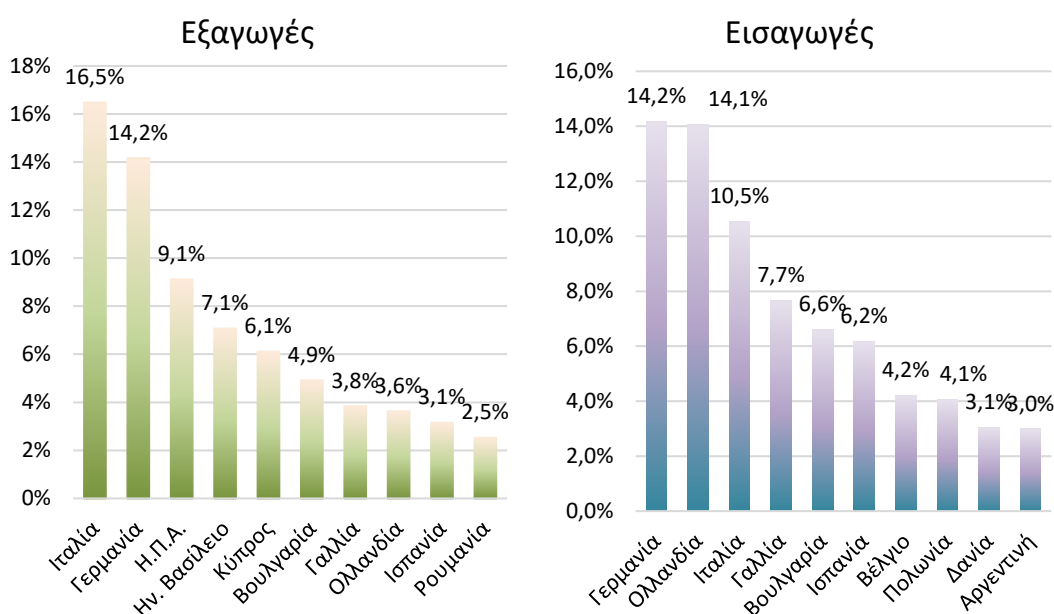

Πηγή: Eurostat, International Trade (ComExt). Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της χώρας ως προς τις εξαγωγές τροφίμων και ποτών το 2022, αναδεικνύεται η Ιταλία, με το μερίδιο των εγχώριων προϊόντων τροφίμων και ποτών να ανέρχεται στο 16,5% (Διάγραμμα 5.5). Ακολουθεί η Γερμανία, της οποίας το μερίδιο διαμορφώνεται στο 14,2%, ενώ έπονται οι ΗΠΑ (9,1%), το Ην. Βασίλειο (7,1%) και η Κύπρος (6,1%). Την πρώτη δεκάδα των κυριότερων χωρών στις οποίες προωθούνται εγχώρια μεταποιημένα τρόφιμα και ποτά συμπληρώνουν η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ισπανία και η Ρουμανία. Αξίζει να σημειωθεί ότι συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες στις οποίες εξάγονται μεταποιημένα τρόφιμα καταλαμβάνουν το 71% του συνόλου των εξαγωγών το 2022.

Ως προς τις εισαγωγές, οι μεγαλύτεροι εμπορικοί εταίροι της χώρας σε προϊόντα μεταποιημένων τροφίμων και ποτών το 2022 είναι η Γερμανία και η Ολλανδία, από τις οποίες εισάγεται το 14,2% και 14,1% των αγαθών, αντίστοιχα, ενώ σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα ακολουθούν η Ιταλία (10,5%) και η Γαλλία (7,7%). Από τη Βουλγαρία και την Ισπανία εισάγεται το 6,6% και 6,2% αντίστοιχα των προϊόντων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών. Την πρώτη δεκάδα των χωρών από τις οποίες εισάγει προϊόντα η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών συμπληρώνουν το Βέλγιο και η Πολωνία, αλλά και η Δανία και η Αργεντινή. Συνολικά, οι δέκα πρώτες χώρες από τις οποίες εισάγονται προϊόντα για την εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών καταλαμβάνουν το 73,6% του συνόλου των εισαγωγών στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 5.5: ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ (% επί του συνόλου)-ΕΞΑΓΩΓΕΣ-ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Πηγή: Eurostat. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

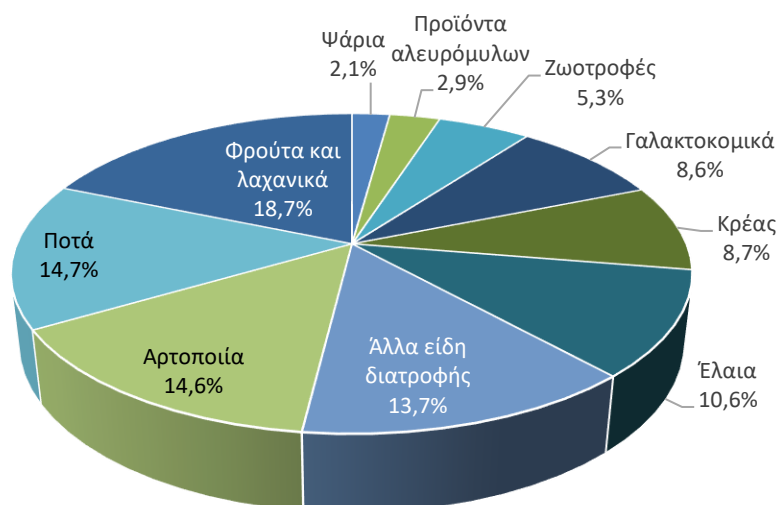

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Η χρηματοοικονομική ανάλυση της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών βασίζεται σε δείγμα επιχειρήσεων από τη βάση δεδομένων της ICAP.DataPrisma. Οι επιχειρήσεις ταξινομούνται με βάση την κύρια δραστηριότητα τους κατά ΣΤΑΚΟΔ -08, και αφορούν στον Κλάδο 10: Τρόφιμα, και τον Κλάδο 11: Ποτά. Για την καλύτερη αποτύπωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των εγχώριων επιχειρήσεων της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, και δεδομένου ότι η βάση δεδομένων ανανεώνεται με νέες εγγραφές στοιχείων από ισολογισμούς επιχειρήσεων που αφορούν και σε προηγούμενα έτη, κρίθηκε απαραίτητο στην παρούσα έκθεση να παρουσιαστούν και τα στοιχεία των επιχειρήσεων που αφορούν και σε προηγούμενα έτη. Επιπλέον, καθώς δεν έχει παρέλθει το πρώτο εξάμηνο του 2023, ενδεχομένως να μην είναι επαρκή τα στοιχεία της βάσης στην τρέχουσα κατάσταση για να αποδώσουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων για το σύνολο του 2022. Ακολούθως, τα χρηματοοικονομικά μεγέθη που αναλύονται αφορούν στα έτη 2019- 2021.

Στο παρακάτω διάγραμμα (Διάγραμμα 6.1) παρουσιάζεται η κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος στους δέκα υποκλάδους,¹¹ της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών για το 2021. Αναλυτικά, το 18,7% δραστηριοποιείται στην Επεξεργασία φρούτων και λαχανικών (288 επιχ.), 14,7% στα Ποτά (227 επιχ.) και 14,6% στην Αρτοποιία (225 επιχ.). Το 13,7% των επιχειρήσεων εντοπίζεται στην Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής (211 επιχ.), το 10,6% στην Παραγωγή φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών (164 επιχ.), ενώ το 8,7% των επιχειρήσεων προέρχεται από την Παραγωγή, επεξεργασία και συντήρηση κρέατος (134 επιχ.). Το 8,6% των επιχειρήσεων δραστηριοποιείται στην Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων (133 επιχ.), το 5,3% στην Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών (81 επιχ.), το 2,9% στην Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων (44 επιχ.) και το 2,1% στα Ψάρια (33 επιχ.).

¹¹ Κατά ΣΤΑΚΟΔ-2008 σε τριψήφια ανάλυση

Διάγραμμα 6.1: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, 2021

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 6.1) παρουσιάζονται τα βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών για τα έτη 2019, 2020 και 2021 ως προς τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων, καθαρά κέρδη, κύκλο εργασιών, ενεργητικό και ίδια κεφάλαια. Οι πωλήσεις του συνόλου των επιχειρήσεων του δείγματος το 2021 ανήλθαν στα €14,6 δισεκ., καταγράφοντας άνοδο 6,3% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (από €13,7 δισεκ.). Τα κέρδη προ τόκων φόρων και αποσβέσεων για τις επιχειρήσεις του δείγματος ενισχύθηκαν κατά 5,3%, στα €1,31 δισεκ., ενώ τα καθαρά κέρδη σημείωσαν εντονότερη ετήσια άνοδο κατά 18,6% το ίδιο έτος, αγγίζοντας τα €560 εκατ.

Πίνακας 6.1: ΒΑΣΙΚΑ ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εκατ. €), 2019-2021

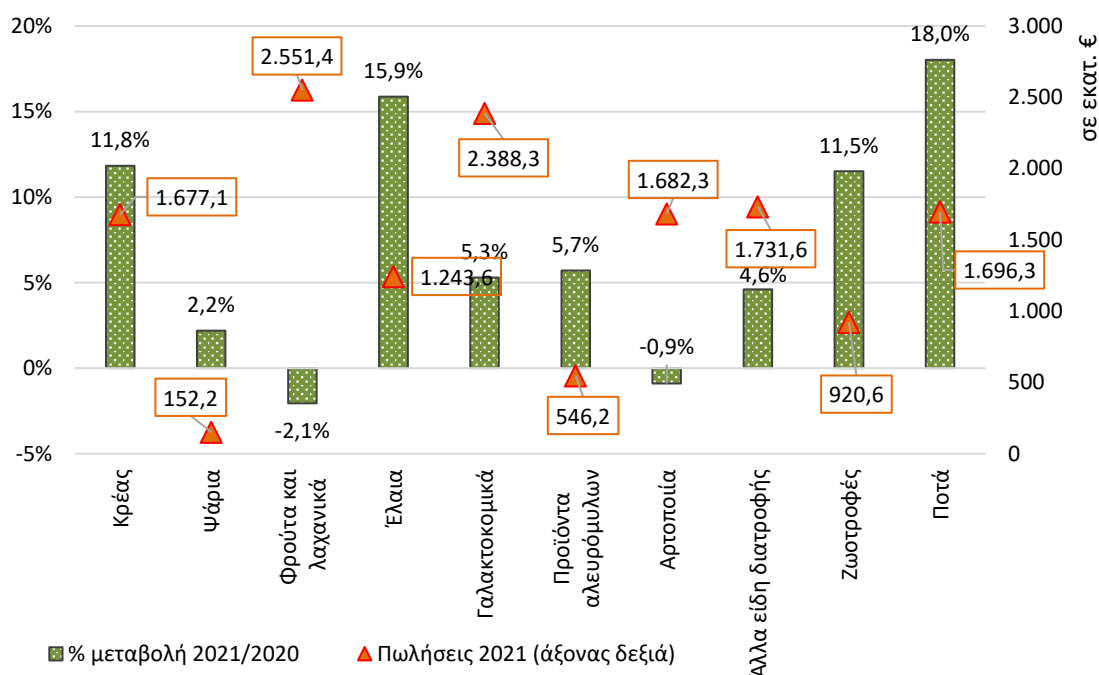
Μέγεθος	2019	2020	2021	%2021/2020	%2020/2019
Ενεργητικό	15.788,2	16.979,6	16.428,2	-3,2%	7,5%
Δια κεφάλαια	6.180,1	6.666,4	6.404,1	-3,9%	7,9%
Κύκλος εργασιών	14.039,2	13.727,3	14.589,7	6,3%	-2,2%
ΚΠΤΦΑ	1.184,0	1.248,2	1.314,6	5,3%	5,4%
Καθαρά κέρδη	425,8	469,0	556,4	18,6%	10,1%

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Στους υποκλάδους του δείγματος, τα Φρούτα και λαχανικά ξεχώρισαν για τον υψηλότερο κύκλο εργασιών, καθώς έχουν και τις περισσότερες επιχειρήσεις στο δείγμα, ενώ έπονται τα Γαλακτοκομικά προϊόντα και τα Άλλα είδη διατροφής. Όσο αφορά στην ετήσια μεταβολή του κύκλου εργασιών το 2021, τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν τα Ποτά (18%), τα Έλαια (15,9%)

και το Κρέας (11,8%, Διάγραμμα 6.2). Στον αντίποδα, η μεγαλύτερη ετήσια μείωση του κύκλου εργασιών το 2021 καταγράφηκε στα Φρούτα και λαχανικά (-2,1%).

Διάγραμμα 6.2: ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑ ΠΟΤΑ, 2021

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Ως προς τα καθαρά κέρδη, από τις 1.540 επιχειρήσεις του δείγματος, το 72% αυτών, ήταν κερδοφόρες το 2021, με το υπόλοιπο 28% του δείγματος να σημειώνει ζημιές (Πίνακας 6.2). Από το σύνολο των κερδοφόρων επιχειρήσεων, το 58,3% ενίσχυσαν τα κέρδη τους το 2021 σε σχέση με το 2020, ενώ το 25,4% κατέγραψε υποχώρηση στην κερδοφορία τους. Επιπρόσθετα, το 16,3% των κερδοφόρων το 2021 σημείωσε ζημιές ένα χρόνο πριν. Αντιθέτως, από τις ζημιογόνες επιχειρήσεις το 2021, το 43,7% των επιχειρήσεων σημείωσε αύξηση στις ζημιές τους το 2021 ενώ το 32,3% περιορίσε τις ζημιές χωρίς όμως να καταγράψει κέρδη. Επιπλέον, μία στις 3 κερδοφόρες επιχειρήσεις το 2020, παρουσίασε ζημιές στα αποτελέσματα χρήσεως της το 2021.

Εξετάζοντας τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις στους επιμέρους κλάδους της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών, ως προς τα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων το 2021, οι τάσεις είναι μικτές. Η μεγαλύτερη άνοδος στα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων καταγράφηκε στα Ποτά και τα Έλαια, κατά 36,4% και 33,1%, αντίστοιχα (Πίνακας 6.3), ενώ ακολουθούν τα

Άλλα είδη διατροφής, με βελτίωση 26,3%. Την υψηλότερη άνοδο καθαρών κερδών σημείωσαν τα Ποτά (σχεδόν τετραπλάσια κέρδη σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα) καθώς και τα Έλαια (υπερτριπλάσια κέρδη), ενώ άνοδος 75,4% καταγράφηκε στα Άλλα είδη διατροφής. Αντίθετα, εξασθένηση στα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων σημειώθηκε στα Προϊόντα αλευρόμυλων (-20,7%), και στα Γαλακτοκομικά (12,4%). Αρνητικά καθαρά αποτελέσματα καταγράφηκαν στα Ψάρια (-89%), στην Αρτοποιία (-48,2%) και στα Προϊόντα αλευρόμυλων (-46,1%) το 2021 σε σχέση με ένα έτος πριν.

Πίνακας 6.2: ΚΕΡΔΟΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΖΗΜΙΟΓΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2021	72,0%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τα κέρδη τους το 2021 σε σύγκριση με το 2020</i>	58,3%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τα κέρδη τους το 2021 σε σύγκριση με το 2020</i>	25,4%
<i>Επιχειρήσεις που από ζημιές το 2020 πέρασαν σε κέρδη το 2021</i>	16,3%
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2021	28,0%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν αυξήσει τα ζημιές τους το 2021 σε σύγκριση με το 2020</i>	43,7%
<i>Επιχειρήσεις που έχουν μειώσει τα ζημιές τους το 2021 σε σύγκριση με το 2020</i>	32,3%
<i>Επιχειρήσεις που από κέρδη το 2020 πέρασαν σε ζημιές το 2021</i>	34,0%
Σύνολο επιχειρήσεις 2021	1.540
Κερδοφόρες επιχειρήσεις 2020	60,5%
Ζημιογόνες επιχειρήσεις 2020	39,5%
Σύνολο επιχειρήσεων 2020	2.051

Πηγή: ICAP.DataPrisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Πίνακας 6.3: ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΣΤΟΥ ΥΠΟΚΛΑΔΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΚΑΤ. €)

	Κέρδη Προ Τόκων Φόρων και Αποσβέσεων			Καθαρά κέρδη		
	2021	2020	2021/2020	2021	2020	2021/2020
Κρέας	70,8	75,1	-5,7%	14,2	20,0	-29,3%
Ψάρια	10,7	10,2	4,9%	-0,5	-4,6	-89,0%
Φρούτα και λαχανικά	239,0	246,2	-2,9%	127,8	110,3	15,9%
Έλαια	74,4	55,9	33,1%	28,1	8,6	228,1%
Γαλακτοκομικά	223,7	255,3	-12,4%	100,1	96,9	3,4%
Προϊόντα αλευρόμυλων	29,5	37,2	-20,7%	3,6	6,7	-46,1%
Αρτοποιία	175,7	178,2	-1,4%	69,1	133,3	-48,2%
Άλλα είδη διατροφής	201,4	159,5	26,3%	98,4	56,1	75,4%
Ζωοτροφές	56,9	60,2	-5,5%	25,8	25,0	3,5%
Ποτά	232,7	170,6	36,4%	89,7	16,8	433,3%
Γρόφμα και Ποτά	1.314,6	1248,2	5,3%	556,4	469,0	18,6%

Πηγή: ICAP.Data.Prisma. Επεξεργασία στοιχείων: IOBE